

INHOUD:

-Inleiding	blz. 2
-Ligging en ontstaan van het gebied	blz. 4
-Gebiedsbeschrijving	
-algemeen	blz. 5
-schematische gebiedsindeling Bokkegat	blz. 6
-gebiedsbeschrijving Noord 1	blz. 8
-gebiedsbeschrijving Noord 2	blz. 10
-gebiedsbeschrijving Zuidelijk Deel	blz. 12
-directe omgeving Bokkegat	blz. 14
-Werkwijze	
-algemeen	blz. 15
-planning van de bezoeken	blz. 16
-gebiedsdekking en route	blz. 17
-waarnemingen registreren	blz. 19
-interpretatie	blz. 20
-normbezoeken	blz. 21
-interpretatie criteria	blz. 21
-datumgrenzen	blz. 21
-fusieafstand	blz. 22
- Soortbesprekingen	blz. 23
- Resultaten	blz. 37
- Bespreking	blz. 40
- Dagverslagen	blz. 42
- Dankwoord	blz. 59
- Gebruikte literatuur	blz. 59
- Bijlage 1: Soortkaarten	blz. 60

Inleiding:

Nadat in 1999 het Bokkegat door mij voor het laatst was geïnventariseerd op broedvogels heb ik kort daarna al mijn activiteiten met betrekking tot vogels op een laag pitje gezet. Niet dat ik in de tussentijd geen vogels meer heb gekeken, maar een periode van 10 jaar zonder officieel of in verenigingsverband iets met vogels te doen werd een feit.

In de vroege zomer van 2009 begon het bloed dan toch weer echt te kriebelen. Ik wilde weer iets gaan doen en aangezien het inventariseren van het Bokkegat mij altijd heeft geïnteresseerd werd dit mijn eerste nieuwe doel voor 2010. Mijn uitgangspunt was dat als ik er aan zou beginnen het resultaat van een volgende inventarisatie minimaal van het niveau moest zijn van die van 1999.

Om de draad weer volledig op te pakken moest er nog een hoop werk verzet worden. In augustus 2009 ben ik begonnen om mijn oude en deels verwaterde contacten weer aan te halen. Zo werd er contact gezocht met VWG-de Bevelanden, Piet de Keuning van Staatsbosbeheer en SOVON.

Na een paar mailtjes heen en weer en een bezoek van een vergadering van de VWG waar ik warm ontvangen werd, was het voor mij heel snel duidelijk dat ik mij weer bij deze groep mensen wilde voegen. Niet veel later was dit dan ook geregeld. Mark Hoekstein, lid van de VWG, had in 2004 in opdracht van Staatsbosbeheer namens Bureau Waardenburg het Bokkegat geïnventariseerd. De resultaten van deze inventarisatie werden door hem met goedkeuring van zowel Staatsbosbeheer als Bureau Waardenburg ter beschikking gesteld zodat deze in dit rapport verwerkt konden worden.

Piet de Keuning, mijn contactpersoon bij Staatsbosbeheer was ook enthousiast bij het horen van mijn plannen. Er werd afgesproken om elkaar te ontmoeten bij het Bokkegat om daar de komende inventarisatie te bespreken. Een heel bevredigend gesprek waarbij naast alle medewerking, een vergunning voor betreding van het gebied en kaartmateriaal werd toegezegd. Tevens werd ik door Piet de Keuning gevraagd om als vrijwilliger van Staatsbosbeheer te gaan werken. Trots en vereerd zal ik de bijbehorende vrijwilligerskleding dragen en ervoor zorgen dat zijn vertrouwen in mij niet wordt beschaamd.

Het contact met SOVON verliep uitsluitend via mail en resulteerde in een nieuwe handleiding ten bate van het inventariseren en een inlogaccount zodat ik nu in staat ben om de resultaten digitaal in te kunnen voeren in de SOVON database.

Cor Capello, die mij ook in de jaren 1998 en 1999 vergezelde bij de veldbezoeken werd gevraagd om ook in 2010 weer mee te doen. Hij stemde direct in zodat tijdens de inventarisatieronden twee paar extra ogen en oren het gebied af hebben kunnen speuren op de aanwezige vogels.

Nu de contacten waren hersteld kon begonnen worden met de overige voorbereidingen.

Om een verbetering ten opzichte van de rapportages van 1997 en 1998 te verkrijgen is mijns inziens een goede voorbereiding essentieel en moest er na het inventariseren uitvoeriger dan voorheen verslag worden gelegd. De voorbereiding bestond uit het bestuderen van de nieuwe handleiding van SOVON BMP-alle soorten en oude resultaten werden nog eens doorgelezen. Data en aanvangstijden van de telronden werden gepland en afgestemd met Cor Capello, vogelgeluiden van verwachte en mogelijke soorten werden getraind om het kennisniveau te verbeteren en het door Staatsbosbeheer toegezonden digitale kaartmateriaal werd voor een eerste keer bewerkt.

In januari 2010 werd de vrijwilligerskleding en de vergunning van Staatsbosbeheer ontvangen zodat op zaterdag 23 januari 2010 het eerste verkennende veldwerk eindelijk kon beginnen.

Ligging en ontstaan van het gebied:

Het Bokkegat, zoals dat dit jaar is geïnventariseerd op broedvogels, is een 46,7 ha. groot gebied en ligt in de Wissekerkepolder ongeveer 2 km. ten oosten van het dorp Wissenkerke op de plaats van een voormalige kreek, het Weijevliet of Wijtvliet geheten. Deze kreek deelde ooit Noord-Beveland op in een oostelijk en een westelijk deel. De kreek liep vanaf de Oosterschelde in noordzuid richting door Noord-Beveland en mondde uit in de Zuidvliet of Zandkreek wat het tegenwoordige Veerse meer is.

Het huidige Bokkegat is ontstaan tijdens een dijkdoorbraak in 1682 waarbij 1/3 deel van Noord-Beveland onder water kwam te staan. Een klein gedeelte van de oude zeedijk is nog te zien in het meest noordelijke deel van het gebied vanaf de dorpsdijk.

De naam Bokkegat is waarschijnlijk te danken aan het feit dat men vroeger beweerde in de nacht een bok te horen blaten. Dit geluid kan mogelijk worden verklaard door baltsende watersnippen welke een dergelijk geluid produceren.

In 1973 is het Bokkegat door de Dienst Beheer Landbouwgronden tijdens de laatste ruilverkaveling aangekocht om dit kreekrestant te kunnen behouden. Na beplanting van de randen van het gebied met gemengd loofbos om de kreekloop te accentueren is het overgedragen aan Staatsbosbeheer, welke het sindsdien in beheer en eigendom heeft.

Het hele gebied, met uitzondering van het weiland, is vrij toegankelijk op wegen en paden. Tevens is met name het weidegebied goed te overzien vanaf de dorpsdijk en vanachter het dit jaar nieuw geplaatste vogelkijkscherm.

Hoewel het gebied zeker over natuurwaarden beschikt heeft het door de omringende en voornamelijk intensief gebruikte landbouwgebieden en vrij geïsoleerde ligging ten opzicht van andere weide- en bosgebieden.

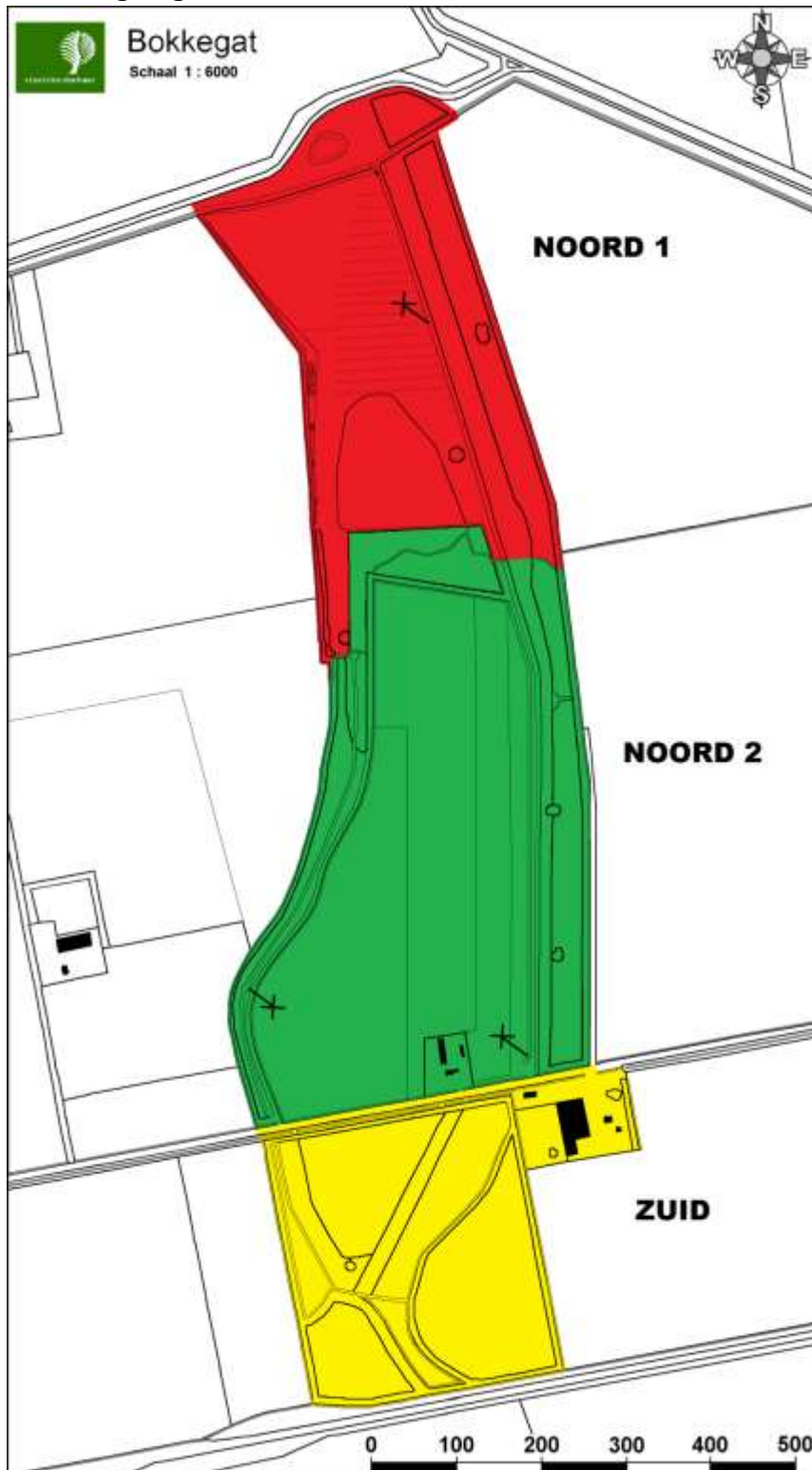
Verdeling Eigendom geïnventariseerd gebied:

Staatbosbeheer:	30,3 ha. weide- en bosgebied inclusief hierin liggende sloten/poelen
Dhr. van Maldegem:	13,6 ha akkerland
Rijkswaterstaat:	1,2 ha. dijken, wegen en grenssloten
Bebouwd + tuin:	1,6 ha. bebouwing, erf, tuin

Gebiedsbeschrijving:

Algemeen:

Het geïnventariseerde gebied bestaat voornamelijk uit jong gemengd loofbos, dat volgens het beplantingplan in 1971 is aangeplant, weiland en akkerland met daardoor diverse smalle en bredere sloten en enkele poelen. Ook de bewoonde gedeelten zijn op broedvogels geïnventariseerd.

Het Bokkegat wordt doorsneden door een weg die van oost naar west door het gebied loopt. Hierdoor ontstaat een Noordelijk en een Zuidelijk deel. Door het bosje dat dwars op het midden van het Noordelijk deel loopt kan dit ook in 2 delen worden gesplitst.

Hierdoor krijg je Noord 1 en Noord 2.

Een meer gedetailleerde beschrijving van deze 3 subgebieden wordt op de volgende pagina's aan de hand van kaartjes en een beschrijving weergegeven.

Schematische gebiedsindeling Bokkegat:

Totale oppervlakte geïnventariseerd gebied: 46,7 ha

Bebost gebied: 12,3 ha

- jong loofbos 11,3 ha
- singel / struweel 1,0 ha

Weiland: 14,1 ha

- drassig weiland 5,6 ha
- droog weiland 7,3 ha
- overig grasland 1,2 ha

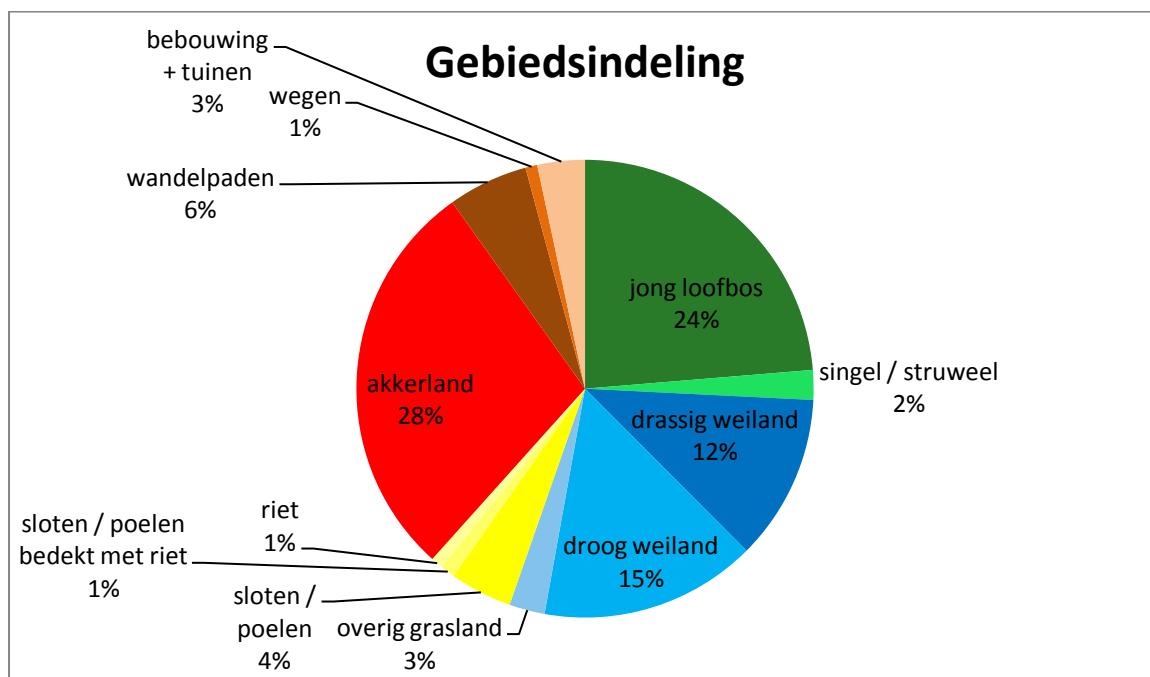
Sloten / poelen: 3,0 ha

- sloten / poelen 2,1 ha
- sloten / poelen begroeid met riet 0,5 ha
- riet 0,4 ha

Akkerland: 13,5 ha

Overig: 3,7 ha

- wandelpaden 2,7 ha
- wegen 0,4 ha
- bebouwing + tuinen 1,6 ha

Gedetailleerde gebiedsomschrijving Bokkegat compleet

Gebiedsbeschrijving Noord 1:

Een groot deel van Noord 1 bestaat uit (drassig) weiland. Het drassige weiland wordt 's winters gebruikt als ijsbaan. In het voorjaar (maart) wordt het water afgelaten en daarna de waterstand kunstmatig hoog gehouden door middel van een stuw. Een deel van het drassige weiland heeft het karakter van een "karrenveld" dit is op de kaart weergegeven door middel van >>. Het weiland wordt in de zomermaanden begraasd door ca. 10 koeien.

(overzicht drassig weiland Noord 1)

In Noord 1 zijn twee bospercelen van elkaar te onderscheiden, bosperceel A (aan de noordelijke dijk) en bosperceel B (oostzijde van Noord 1). Aan de westzijde van bosperceel B is dit jaar een vogelkijkscherm geplaatst welke uitkijkt over het weiland. Aan de westkant van het weiland ligt een singel en wat verder noordelijk in het weiland zelf enkele delen struikgewas.

(Poel zuidwestelijk deel Noord 1)

Door en langs het weiland lopen enkele brede en smallere sloten welke voor een groot deel omzoomd zijn met een smalle rietkraag. Een wandelpad ligt aan de oostzijde van bosperceel B en komt langs bosperceel A uit op de noordelijke dijk. Verder is dit gebied voor het publiek gesloten maar goed te overzien vanachter het kijkscherm of vanaf de noordelijke dijk.

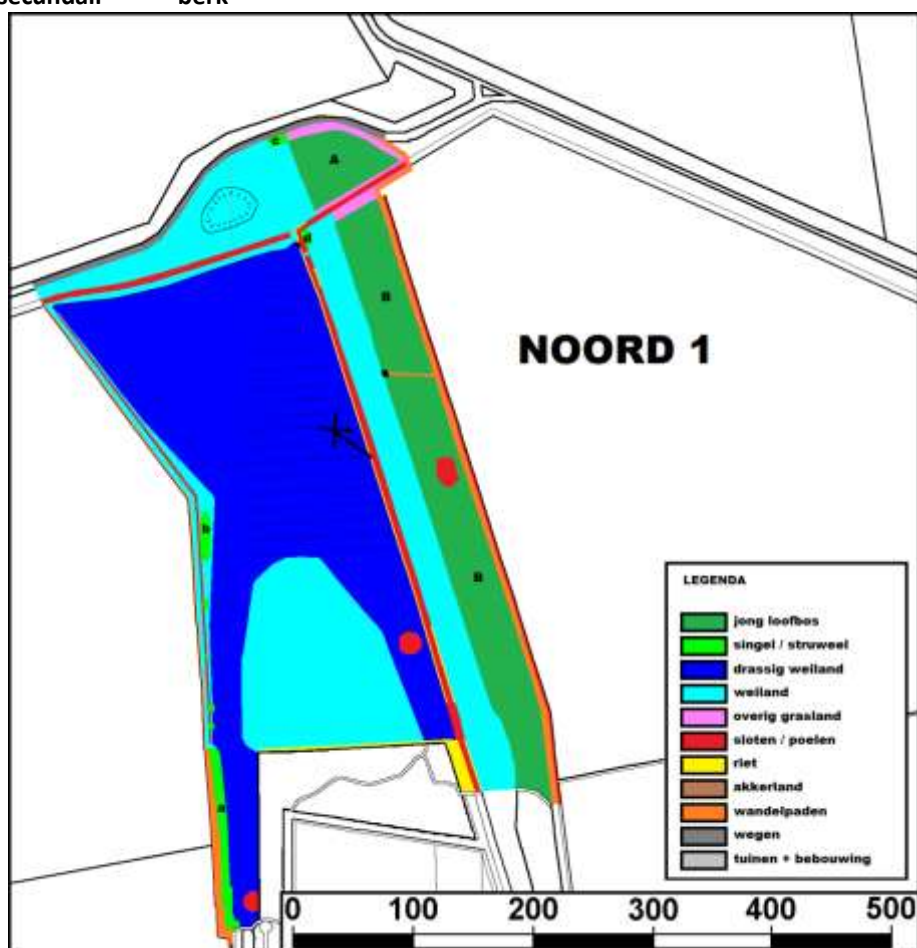
(Brede sloot Noord 1)

Gedetailleerde beschrijving bospercelen Noord 1:

Subgebied:	Boomsoort:	Struiksoort:	Overige onderbegroeiing:
-A - primair - secundair	eik (dode) iep	meidoorn (rondom) sleedoorn (westzijde) hondsroos (westzijde) dauwbraam, zwarte braam	
-B - primair -secundair -sporadisch	eik (dode) iep wilg (westzijde) els, esdoorn kers	meidoorn dauwbraam (westzijde) sleedoorn, hazelaar, vlier	

Gedetailleerde beschrijving singels / struweel Noord 1:

Subgebied:	Boomsoort:	Struiksoort:	Overige onderbegroeiing:
-a - primair - secundair	eik, (dode) iep, wilg	meidoorn sleedoorn, hondsroos (oostzijde) dauwbraam, liguster, vlier	
-b - primair		meidoorn, zwarte braam (meest noordelijk)	
-c -primair -sporadisch	populier	dauwbraam hondsroos	brandnetel
-d -primair -secundair	wilg, els berk	sleedoorn	brandnetel

Gebiedsbeschrijving Noord 2:

(Akkerrand beplanting Noord 2)

Subgebied Noord 2 bestaat voor het overgrote deel uit akkerland met aan de randen akker randbeplanting. Op deze akkers is dit jaar graszaad, zilverui en zomertarwe geteeld. Aan de zuidkant van dit akkergebied ligt een boerderij met woonhuis, erf en tuin. Aan alle zijden wordt dit akkergebied omringd door vrij smalle sloten.

Aan de westzijde loopt naast deze sloot een wandelpad met daarnaast een singel welke meer naar het noorden overgaat in een smal bosperceel. Aan de oostzijde van deze singel ligt voor een flink deel een smalle en soms wat bredere rietstrook waarin op sommige plaatsen ook braam en brandnetel staan. Langs de singel en door het bosperceel loopt een sloot welke ook voor een deel begroeid is met riet.

(overzicht Noord 2 vanaf zuidwest zijde)

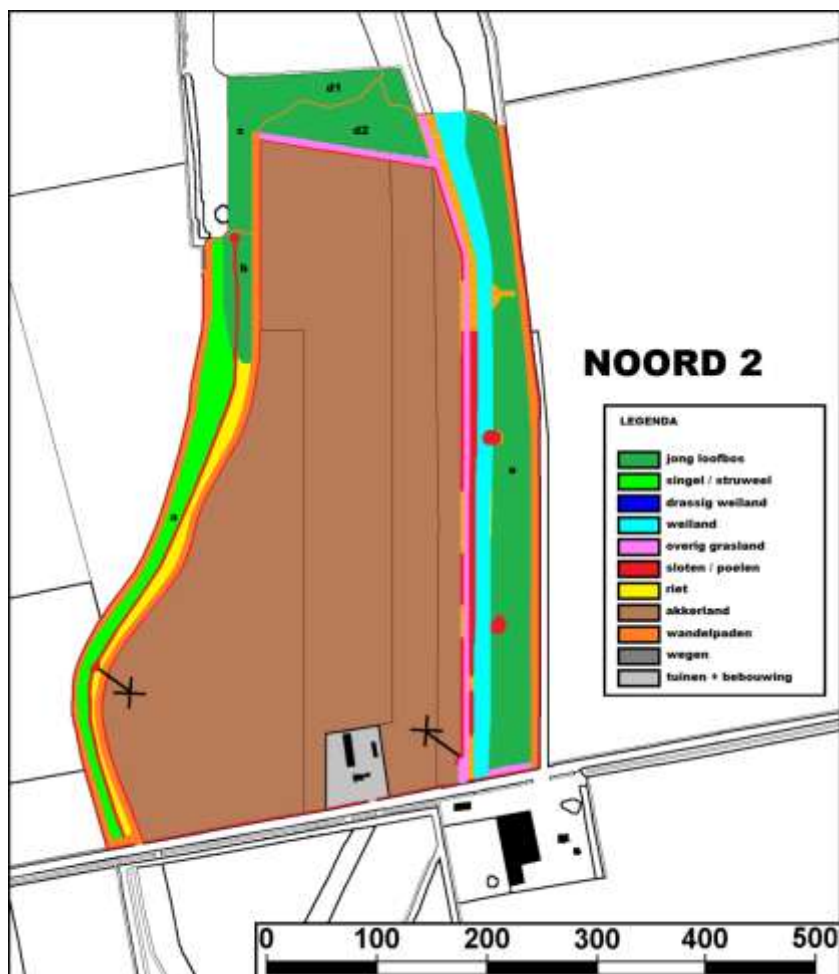

(dwarsbosje vanaf weiland)

Het dwarsbosje met wandelpad vormt de grens tussen Noord2 en Noord 1. Aan de oostzijde van het akkergebied ligt naast de afscheidingsloot en strook gras welke in het noordelijk deel overgroeid is met riet met daarnaast een brede sloot welke ook voor een deel begroeid is met riet. Langs deze sloot ligt aan de oostzijde en smal weiland met daarnaast bosperceel e. In dit bosperceel liggen enkele poelen. Aan de oostzijde van dit bosperceel ligt een wandelpad. Noord 2 wordt aan alle zijden begrensd door een smalle sloot.

Gedetailleerde beschrijving singels / bospercelen Noord 2:

Subgebied:	Boomsort:	Struiksoort:	Overige onderbegroeiing:
-a - primair - secundair -sporadisch	eik, (dode) iep wilg,	meidoorn (noordelijke helft), sleedoorn (zuidelijke helft) hondsroos, liguster vlier, vogelkers	
-b - primair -secundair	eik els, wilg	meidoorn, sleedoorn dauwbraam, hondsroos, liguster	
-c -primair -secundair -sporadisch	eik els, esdoorn, (knot)wilg berk	meidoorn sleedoorn, liguster, vlier, hazelaar hazelaar, dauwbraam (oostzijde) zwarte braam	
-d1-primair -secundair	els eik, berk	dauwbraam (noordzijde)	brandnetel
-d2-primair -secundair	esdoorn eik, els (zuidzijde)	meidoorn sleedoorn, vlier, hazelaar, braam	
-e -primair -secundair -sporadisch	eik els, wilg, iep esdoorn	meidoorn, sleedoorn, liguster vlier, dauwbraam, hazelaar, zwarte braam, vogelkers, hondsroos (oostzijde)	

Gebiedsbeschrijving Zuidelijk Deel:

(Deel van het weiland Zuidelijk deel)

Het Zuidelijk deel bestaat voor het overgrote deel uit jong gemengd loofbos (ca. 40 jaar.) waardoor een weiland slingert. In het weiland ligt een poel. Rondom de bospercelen loopt een vrij toegankelijk wandelpad met aan de terreingrenzen een ondiepe smalle sloot. Verder zijn er wandelpaden langs bospercelen b en c aan de weilandzijde. Tussen dit weiland en de wandelpaden liggen ook smalle sloten welke op sommige plaatsen meer of minder zijn begroeid met riet.

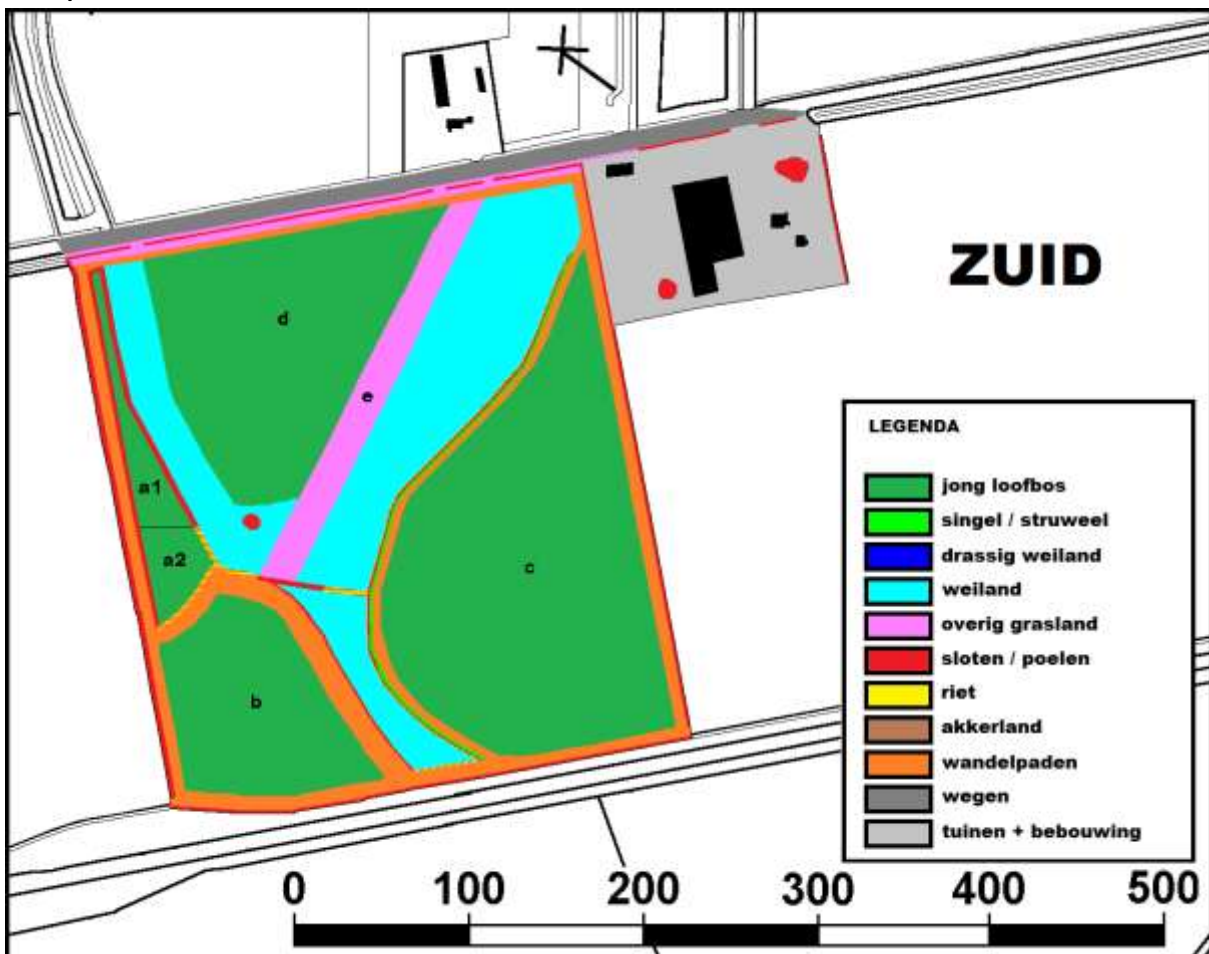
Enkele jonge knotwilgen met daaronder o.a. braam staan langs een sloot aan de zuidzijde van het weiland. Een soort singel ligt aan de westzijde van bosperceel c tussen de sloot en het wandelpad.

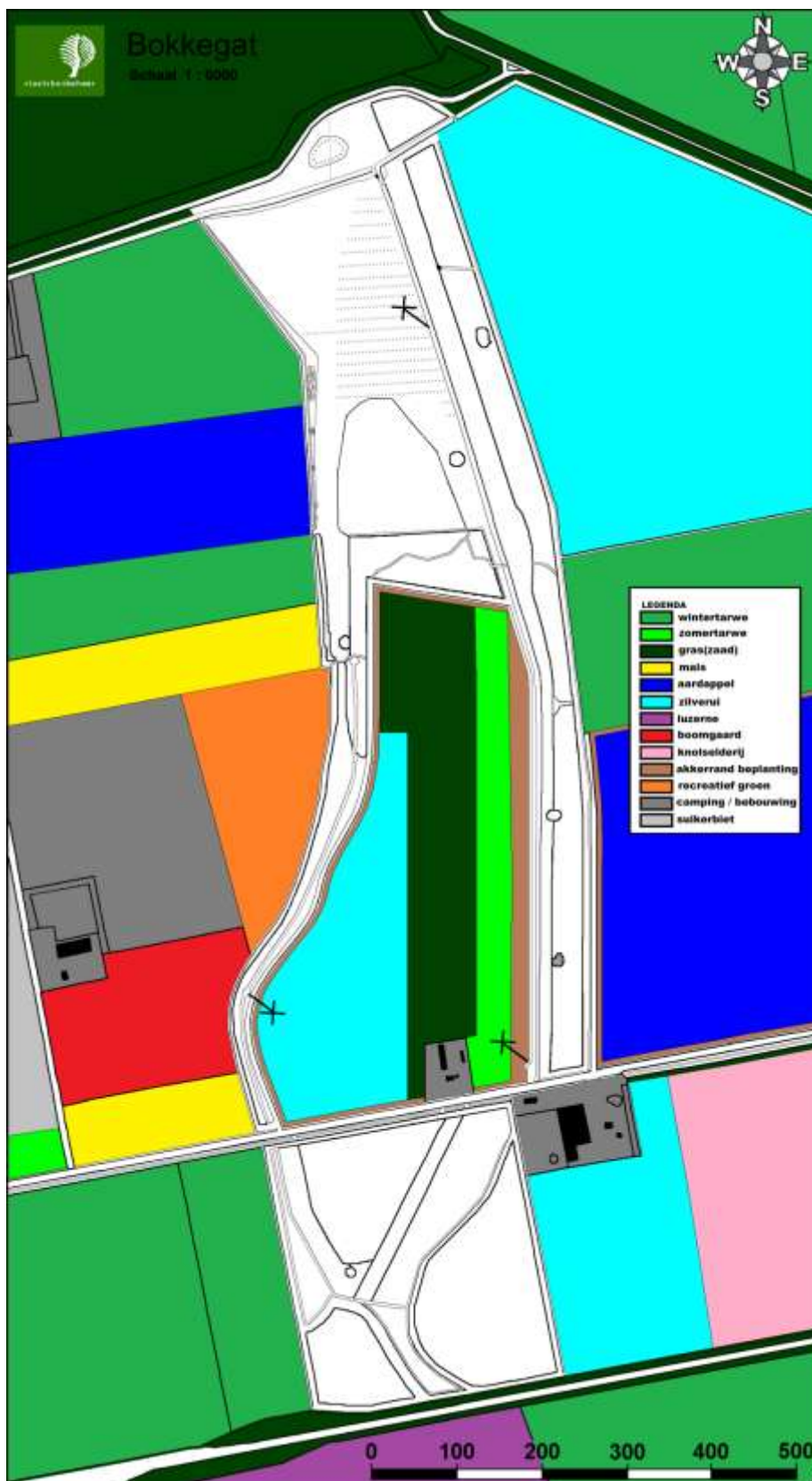
(Een deel van de singel van het Zuidelijk deel met op de achtergrond jonge knotwilgen)

Gedetailleerde beschrijving bospercelen Zuidelijk Deel:

Subgebied:	Boomsort:	Struiksoort:	Overige onderbegroeiing:
-a1 - primair - secundair	eik + wilg els	sleedoorn, hondsroos, braam meidoorn, vlier, liguster	
-a2- primair	els + dode iep	braam	brandnetel
-b -primair -secundair -sporadisch	eik + es els (langs randen) haagbeuk	sleedoorn, hondsroos meidoorn (vnl. zuidzijde), liguster hazelaar, vogelkers	
Weinig onderbegroeiing in het hart en de oostzijde van het bosperceel			
-c -primair -secundair -sporadisch	eik + es populier (centraal deel) els (langs oostzijde) haagbeuk	liguster vlier (langs oostzijde) meidoorn, sleedoorn, braam, hondsroos hazelaar, vogelkers, Gelderse roos (westzijde)	
In het centrum van dit perceel weinig onderbegroeiing (alleen braam en opslag van iep). De singel aan de slootkant van de westzijde van het perceel bestaat uit sleedoorn en opslag van iep. Ook staat er een enkele hazelaar.			
-d -primair -secundair -sporadisch	esdoorn, eik els (rand noord+ west)	hazelaar meidoorn (rand noord + west + zuid) liguster (rand noord + west), braam (rand noord) vlier, aalbes	
Aan de oostzijde van dit bosperceel is weinig onderbegroeiing.			
-e -primair -sporadisch	populier	braam meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos, aalbes	gras, brandnetel

Directe omgeving Bokkegat:

Dat de directe omgeving van het Bokkegat belangrijk is voor veel van de in het gebied aanwezige vogels moge duidelijk zijn. Veel soorten gebruiken immers de directe omgeving van het gebied om er te fourageren.

Op de kaart is aangegeven met welke terreinsoorten het Bokkegat is omgeven.

Van de diverse akkergebieden (ook die van het Bokkegat zelf) is tevens weergegeven welke gewas er verbouwd is.

Werkwijze:

Voordat aan een broedvogelinventarisatie begonnen kan worden moeten er een aantal keuzes gemaakt worden. Zo moet vooraf bepaald worden welke vogelsoorten je in welk gebied wilt gaan inventariseren. Ik heb er voor gekozen om dit te gaan doen in het Bokkegat en daar alle vogelsoorten te onderzoeken.

De in het Bokkegat gebruikte werkwijze van inventariseren is inventariseren volgens de richtlijnen van de handleiding van SOVON Broedvogel Monitoring Project alle soorten (BMP alle soorten). In deze handleiding worden de diverse onderdelen van het inventariseren duidelijk beschreven. Doordat iedereen volgens deze vaste regels werkt is het voor SOVON mogelijk de gevonden gegevens te vergelijken met resultaten van voorgaande jaren en te vergelijken met resultaten van andere soortgelijke gebieden. Dankzij dit soort gegevens kunnen door SOVON zo trends en voorspellingen over aantal- en verspreiding ontwikkeling van de diverse soorten en terreintypen gedaan worden.

Een aantal van de belangrijkste in de handleiding beschreven en door mij gevolgde onderdelen van de wijze van inventariseren wordt hierna verder uitgelegd.

-Planning van de bezoeken

-Gebiedsdekking en route

-Waarnemingen registreren

-Interpretatie van waarnemingen tot territoria

-soortkaarten

-normbezoeken

-interpretatie criteria

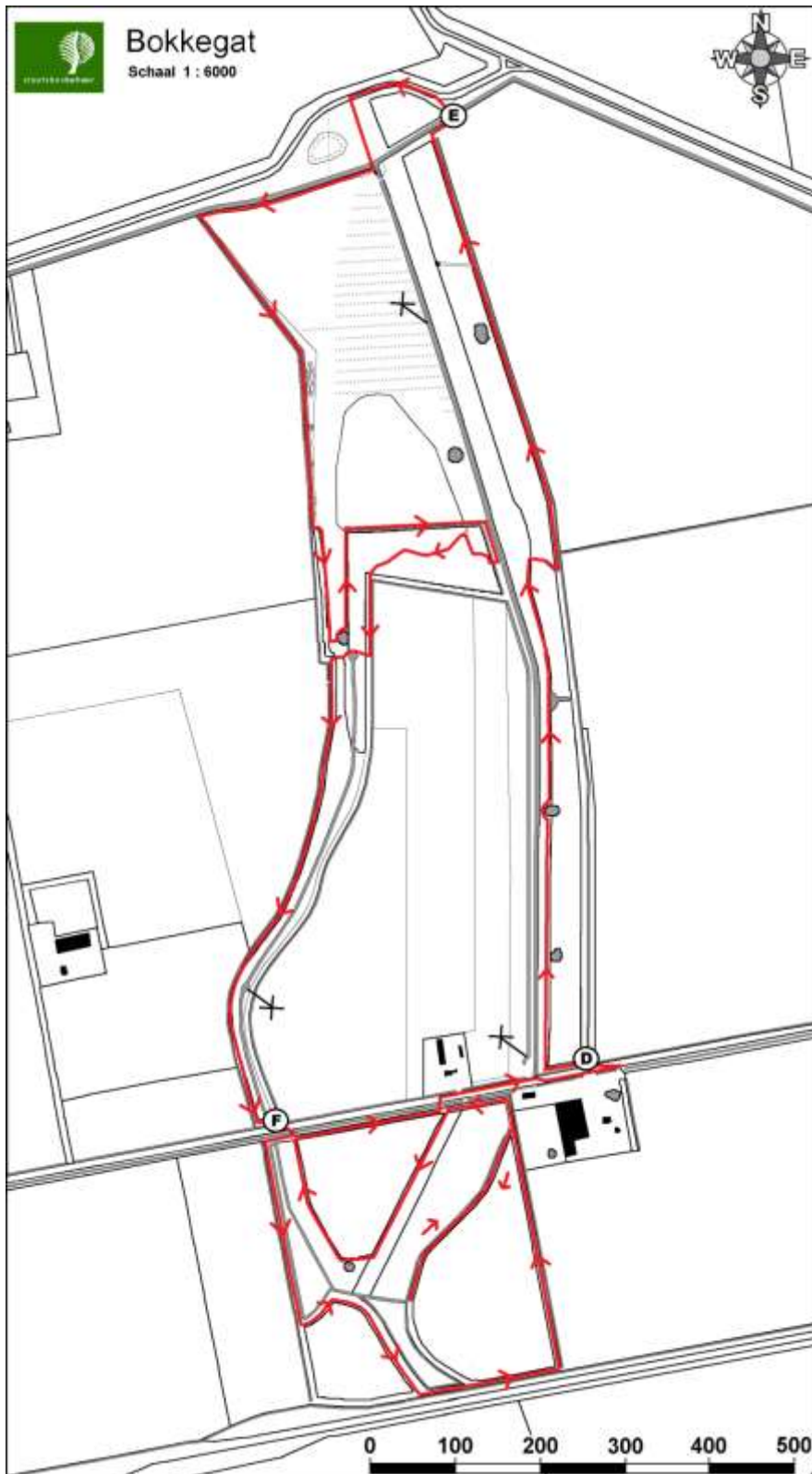
-datumgrenzen

-fusieafstand

-Planning van de bezoeken:

Het Bokkegat is met zijn weiland, akkerland en daarlangs bospercelen en singels te omschrijven als een halfopen landschap. Hiervoor zijn volgens de handleiding tussen half maart en begin juli minmaal 10 bezoeken nodig waarvan twee 's nachts. Deze bezoeken dienen zoveel mogelijk een half uur voor zonsopkomst te beginnen en bij voorkeur 2 a 3 uur na zonsopkomst te zijn afgerond om zo het meest te kunnen profiteren van de zangactiviteit. Een gemiddelde inventarisatieronde van het Bokkegat neemt zo'n 2¹/₂ a 3 uur in beslag en kan dus bij aanvang van een half uur voor zonsopkomst onder de meest gunstige omstandigheden worden uitgevoerd. Nachttellingen kunnen worden gecombineerd met een vroege ochtendtelling door eerst de nachttelling en aansluitend de vroege ochtendtelling te doen. Ook bij de inventarisatie van het Bokkegat is in de planning hiervoor gekozen, maar kon vanwege ongunstige weersomstandigheden niet altijd worden uitgevoerd.

datum	soort telling	aanvang	einde	looproute
13-03	ochtendbezoek	08.30	11.30	A
03-04	nachtbezoek	04.55	06.45	E
05-04	vroege ochtendbezoek	06.50	10.00	E
17-04	vroege ochtendbezoek	06.00	08.45	C
04-05	vroege ochtendbezoek	05.55	08.50	D
15-05	vroege ochtendbezoek	05.15	08.15	B
29-05	vroege ochtendbezoek	05.15	08.25	F
05-06	nachtbezoek	02.50	04.30	A
05-06	vroege ochtendbezoek	04.45	07.45	D
19-06	vroege ochtendbezoek	04.45	07.30	E
03-07	vroege ochtendbezoek	05.05	08.00	C

Het startpunt verschuift per inventarisatieronde 1 plaats in de richting van de klok mee. Zo kunnen op alle plaatsen zowel vogelsoorten met een vroege als vogelsoorten met een late zangpiek worden gevonden. Kies je nl. steeds hetzelfde startpunt, dan is de kans groot dat je verderop in het gebied vogelsoorten met een vroege zangpiek mist en omgekeerd.

De looprichting en de 3 startpunten zijn voor beide routes gelijk. Hierdoor zijn een 6 tal looproutes te onderscheiden; looproutes A t/m F De routes zijn zo gekozen dat het gehele gebied zo goed mogelijk kan worden geïnventariseerd.

Bij het vaststellen van de teldata is tevens de te volgen looproutes (A t/m F) bepaald (zie tabel 1.).

Resultaten van eerdere inventarisaties waren bij de keuze van de te volgen looproute van groot belang. Er is met de keuze rekening gehouden met de te verwachten soorten. Weidevogels en eenden beginnen vaak vroeger in het seizoen met broeden dan b.v. rietvogels die uit Afrika terug moeten komen. Ook zijn de looproutes zo gekozen dat verstoring tot een minimum zou worden beperkt.

Waarnemingen registreren:

Om uiteindelijk na het inventariseren van een gebied het aantal broedparen te kunnen bepalen moeten tijdens alle bezoeken alle geldige waarnemingen op een veldkaart worden ingetekend. Het noteren van een vogelsoort op de veldkaart gebeurt door het op de juiste plaats intekenen van een afkorting van de soort (b.v. gbs = grote bonte specht, tj = tjiftjaf, enz.). Ook kunnen op de veldkaart met symbolen nest- of territoriumindicerend gedrag worden vermeld zoals alarmeren, afleidingsgedrag, enz.

De geldigheid van een waarneming varieert per vogelsoort. Zo is bij zangvogels een zingend exemplaar een geldige waarneming, voor andere soorten geldt dat ieder paar als geldige waarneming mag worden opgeschreven terwijl bij weer andere soorten één enkel individu al als geldige waarneming mag worden genoteerd. In de handleiding staat voor alle soorten vermeld aan welke minimum eisen (b.v. zang, paar, individu, enz.) een soort moet voldoen om als geldige waarneming te mogen worden genoteerd.

Uiteraard tellen eventueel gevonden nesten altijd als een geldige waarneming.

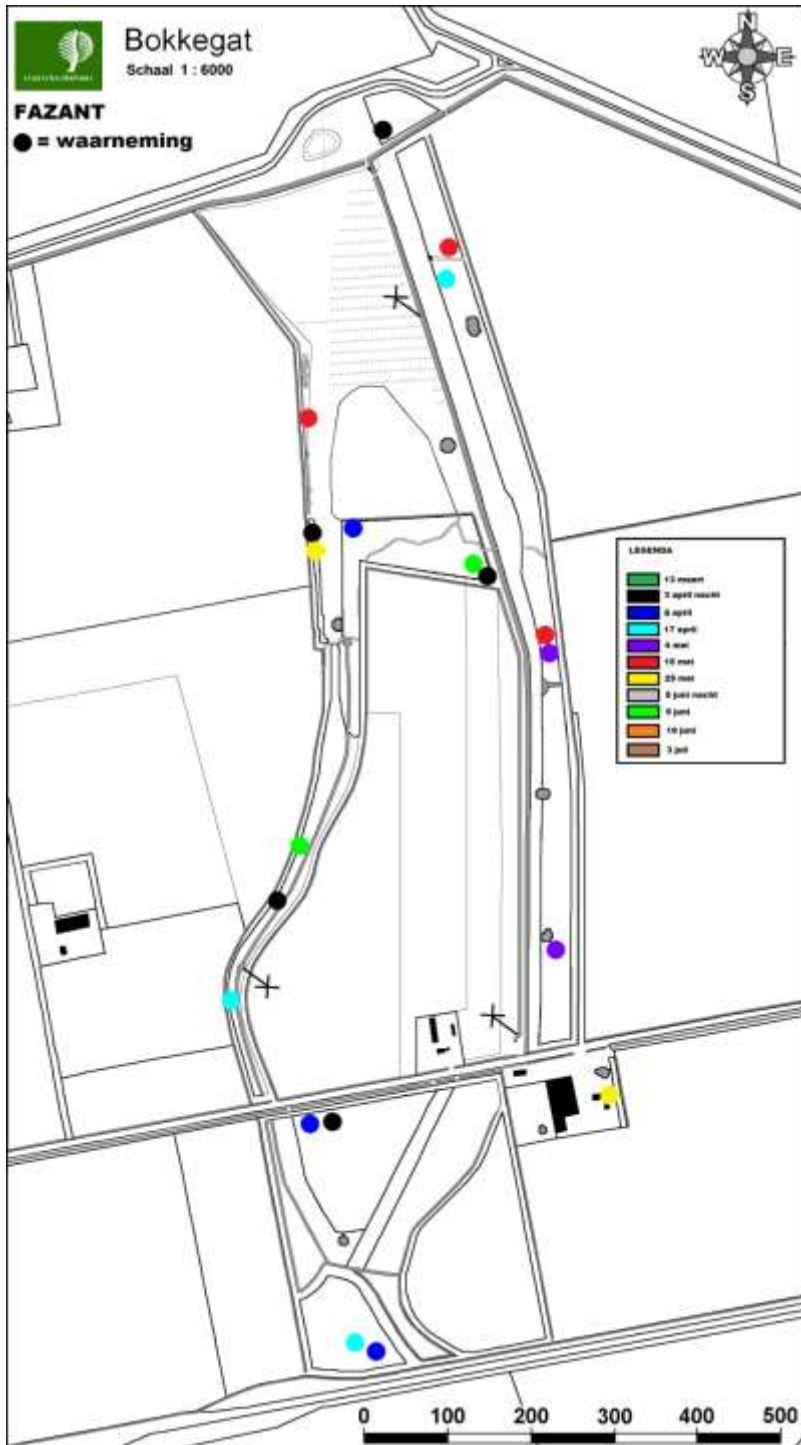
In deze zelfde handleiding staat ook vermeld binnen welke periode geldige waarnemingen kunnen worden gedaan. De periode voor het kunnen doen van geldige waarnemingen is zo bepaald dat vroege en late trekvogels evenals uitzwermende broedvogels zo veel mogelijk kunnen worden uitgesloten als territoriumhouders.

Als alle bezoeken zijn afgerond is voor iedere bezoeken een veldkaart met geldige waarnemingen het resultaat. Voor de broedvogelinventarisatie van het Bokkegat betekent dit dus 11 ingevulde veldkaarten.

De veldkaarten worden later gebruikt om er met de gevonden waarnemingen soortkaarten van te kunnen maken.

Interpretatie:

Als alle bezoeken zijn afgewerkt en de ingevulde veldkaartjes beschikbaar zijn kan begonnen worden met het bepalen van het aantal broedparen / territoria.

(ruwe soortkaart)

-Soortkaarten:

Om de aantallen broedparen / territoria te kunnen bepalen moeten eerst "ruwe" soortkaarten worden gemaakt. Zo wordt per soort op een lege veldkaart iedere geldige waarneming van de bezoeken ingetekend. Per bezoeken moet bij het intekenen op de veldkaart een ander symbool worden gebruikt, bv. bezoeken 1 = 1, bezoeken 2 = 2 enz. Zo kun je altijd terug zien bij welke bezoeken welke waarneming hoort. Zelf heb ik gekozen om voor iedere bezoeken verschillende kleuren te gebruiken. Als alle geldige waarnemingen op de veldkaart zijn ingetekend is een eerste "ruwe" soortkaart met daarop alle geldige waarnemingen ontstaan.

-Normbezoeken:

De volgende stap in het bepalen van het aantal broedparen / territoria is het vaststellen van het aantal "normbezoeken". Een normbezoek is een geldig bezoek aan het te inventariseren gebied onder gunstige omstandigheden. Niet ieder bezoek telt even zwaar mee. Een bezoek tijdens zonsopkomst telt voor de meeste soorten als 1 normbezoek, terwijl een bezoek later op de dag of in de avond vaak als een $1/2$ normbezoek moet worden gerekend. Voor zomervogels geldt dat vanaf de datum van aankomst in het gebied normbezoeken kunnen worden gerekend. Eerdere bezoeken tellen voor deze zomerasten dan niet mee als normbezoek. Hoe zwaar een bezoek moet worden gerekend als normbezoek wordt voor elke soort in de handleiding van SOVON weergegeven.

-Interpretatiecriteria:

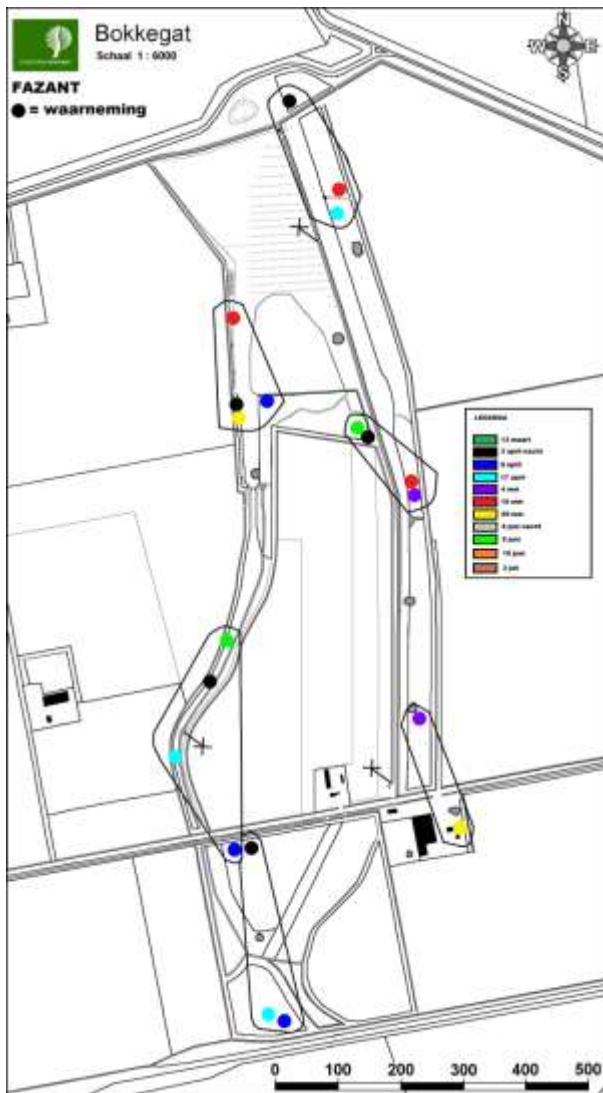
Het interpretatiecriterium is het vereiste minimum aantal waarnemingen dat bij een eerder vastgesteld aantal normbezoeken moet zijn verricht om van een territorium te kunnen spreken. Iedere vogelsoort heeft zijn eigen interpretatiecriterium en is mede afhankelijk van het aantal veldbezoeken. De verschillen in interpretatiecriteria voor de verschillende soorten kan worden verklaard uit het gedrag van de verschillende soorten. Hoe actiever de soort hoe meer waarnemingen worden geëist en andersom. Voor zeldzamere soorten wordt ook vaak een hoger interpretatiecriterium aangehouden om een grotere mate van zekerheid van territoria te verkrijgen. Ook voor vogels met een groot territorium (o.a. roofvogels) wordt om dezelfde reden een hoog interpretatiecriterium aangehouden. Voor alle soorten is het interpretatiecriterium bepaald en staat vermeld in de handleiding van SOVON.

-Datumgrenzen:

De datumgrenzen zijn data waartussen de kans op doortrekkers en uitzwermende broedvogels het kleinst zijn. Iedere soort heeft zijn eigen datumgrenzen. Om een territorium vast te kunnen stellen moet van een soort één of meer geldige waarnemingen zijn gedaan binnen deze datumgrenzen. Het aantal vereiste geldige waarnemingen binnen de datumgrenzen is afhankelijk van het aantal normbezoeken. Samen met het eerder beschreven interpretatiecriterium helpt dit om een zo betrouwbaar mogelijk beeld van de broedvogelbevolking van het geïnventariseerde gebied te krijgen. In de handleiding van SOVON is voor elke soort aangegeven hoeveel waarnemingen binnen de datumgrenzen zijn vereist.

-Fusieafstand:

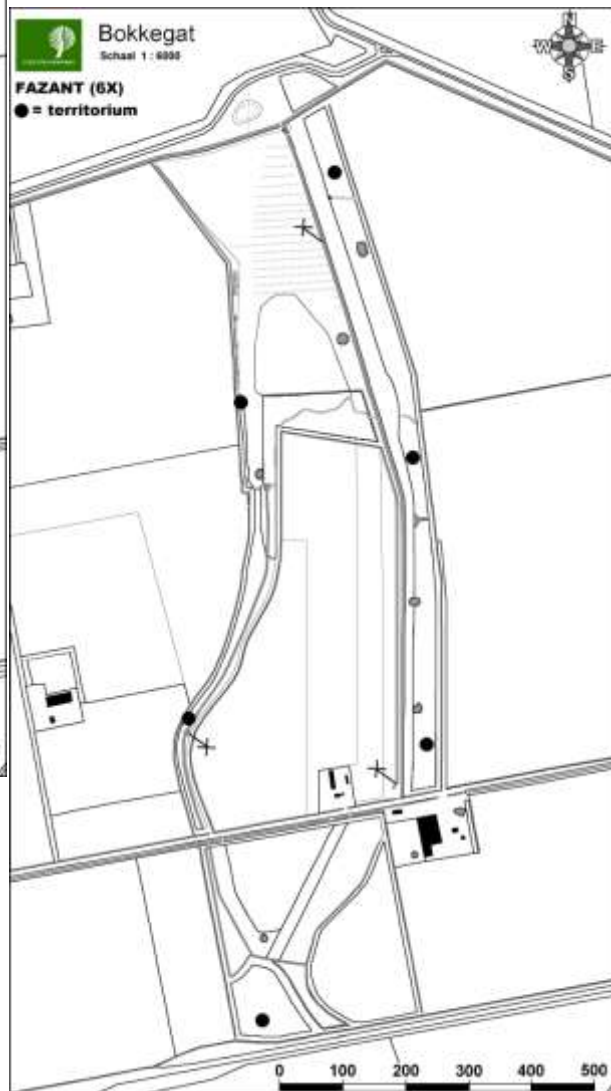
Fusieafstanden zijn bepaalde maximale afstanden waarover een vogelsoort zich binnen zijn territorium verplaatst. Wordt een soort buiten deze grenzen waargenomen dan kan een nieuw territorium worden aangenomen. De fusieafstanden staan per soort vermeld in de handleiding van SOVON.

(territoriabepaling)

Het denkbeeldig of logische centrum kan worden gezien als het centrum van het territorium. Op die plaats wordt dan ook het uiteindelijke territorium vastgesteld en is de definitieve soortkaart een feit.

Met inachtneming van al deze hiervoor beschreven interpretatiecriteria kan nu op iedere soortkaart het aantal territoria worden bepaald. Dit wordt gedaan door lijnen te trekken om alle geldige waarnemingen die aan alle criteria voldoen.

(definitieve soortkaart met centrum territorium)

Soortbesprekingen:

In dit deel van het rapport wordt van iedere in het Bokkegat als broedvogel vastgestelde soort een korte beschrijving gegeven van de in het veld verzamelde gegevens. Zo wordt van de soorten vermeldt welke soort waarnemingen zijn gedaan en indien relevant in welke terreintypen. Tevens is van iedere soort het uiteindelijk behaalde resultaat weergegeven. De gevonden aantallen zijn in alle gevallen vastgesteld conform de in de Handleiding Broedvogel Monitoring Project uitgave 2004 van SOVON beschreven inventarisatie methode. Indien het middels deze inventarisatie methode gevonden aantal afwijkt met het gevoel van de waarnemers is ook dit in de soorttekst vermeld.

1) Grauwe gans: 5

De Grauwe Gans werd tussen 13/03 en 29/05 steeds op het weiland van Noord 1 waargenomen. Maximale aantallen van 5 paren werden bereikt op 15/05. Op deze datum werden ook 50 jongen geteld. Met inachtneming van de geldende criteria kunnen voor de Grauwe Gans 5 territoria worden genoteerd.

2) Bergeend: 5

Bergeenden werden op het meest waargenomen op het weiland van Noord 1. Ook werd 2x een paar genoteerd op het bouwland van Noord 2. Van deze soort zijn in de periode van 05/04 tot en met 03/07 steeds de aanwezige paren geteld. Er zijn geen nesten van deze soort gevonden maar aangenomen mag worden dat deze zich in de directe omgeving van de brede sloot welke langs zowel Noord 1 als Noord 2 loopt hebben bevonden. Wel zijn er buiten de inventarisatieronden om ouders met jongen op het weiland van Noord 1 waargenomen. Door gebruikmaking van de in de handleiding vermelde criteria zijn 5 paren gevonden.

3) Wilde Eend: 17

De Wilde Eend blijft mede door de vrij korte periode van inventariseren een lastig te inventariseren soort. In het begin van de inventarisatie periode zijn de meeste vogels te vinden op het dan nog grotendeels onder water staande weiland van Noord 1. Later wordt de soort meer verspreid langs de diverse sloten en poelen aangetroffen. Het inventariseren bestaat uit het noteren van aanwezige paartjes. In 2010 zijn op deze wijze 17 territoria gevonden. Enkele nesten zijn daadwerkelijk gevonden en ook zijn er jongen van deze soort in het gebied aangetroffen.

4) Slobeend: 1

Slobeenden zijn dit seizoen niet veel waargenomen. Tussen de voor deze soort geldende datumgrenzen (20/04 - 30/06) is twee keer één paar aangetroffen in het weiland van Noord 1. Hierdoor mag er voor deze soort 1 territorium worden opgeschreven. Latere waarnemingen betroffen steeds een opvliegend mannetje.

5) Kuifeend: 3

De eerste Kuifeend paartjes werden pas waargenomen op 15/05. Deze 3 paartjes bevonden zich alle in de brede sloten rondom het weiland van Noord 1. Twee weken later werden deze paartjes op dezelfde locaties waargenomen. Mede hierdoor kunnen er voor het Bokkegat in 2010 drie territoria van de Kuifeend worden genoteerd.

6) Sperwer: 1

Van de Sperwer zijn tijdens de gehele inventarisatie periode 4 waarnemingen gedaan. Iedere keer betrof het jagende of opvliegende exemplaren. Baltsgedrag of ander nestindicerend gedrag is niet waargenomen. Ook is er geen nest van deze soort gevonden. Desondanks kan er voor deze soort een territorium worden genoteerd daar alle waarnemingen zich alle binnen de datumgrenzen zijn verricht en er voor het vaststellen van een territorium slechts drie waarnemingen waarvan twee binnen de datumgrenzen zijn vereist.

7) Buizerd: 3

Buizerds werden regelmatig waargenomen in het Bokkegat tijdens de inventarisatie ronden en daarbuiten. Eén nest met daarin drie jongen is daadwerkelijk gevonden (05/04), van een ander territorium is een nog niet vliegvlug jong op de grond maar beschermd door beide ouders aangetroffen. Het derde territorium bevond zich in het Zuidelijk Deel maar een nest kon niet meer worden gevonden. Alle gevonden territoria voldoen ruimschoots aan de door de in de handleiding vermelde eisen.

8) Fazant: 6

In de periode 13/03 tot en met 19/06 zijn steeds de roepende Fazantenhanen geteld. Een maximum van 5 roepende hanen werd bereikt tijdens de nachttelling van 03/04. Met inachtneming van de in de handleiding vermelde fusieafstanden van deze soort kon nog een territorium worden gevonden. Totaal zijn in 2010 in het Bokkegat zes territoria van de Fazant vast gesteld.

9) Waterhoen: 2

Van het Waterhoen zijn maar weinig waarnemingen verricht. Deze soort houdt zich tamelijk verborgen in het Bokkegat. Toch zijn er nog twee territoria gevonden, beide aan de brede sloot welke langs de oostzijde van het weiland van Noord 1 loopt. Opvallend maar mogelijk toevallig bevonden beide territoria zich in de directe omgeving van een windmolentje.

10) Meerkoet: 4

Meerkoeten werden aan het begin van de inventarisatie periode net als Wilde Eenden vooral waargenomen op het dan nog onder water staande weiland van Noord 1. Later in het broedseizoen verplaatste ook deze soort zich naar omliggende sloten maar beperkten zich daarin tot de brede sloten ten noorden en oosten van het Weiland van Noord 1. In deze brede sloten wordt in de rietkraag een nest gebouwd. Van de 4 territoria welke aanwezig waren in het Bokkegat zijn drie nesten daadwerkelijk gevonden. Ook zijn er ouders met jongen waargenomen.

11) Scholekster: 2

Met uitzondering van de telronde op 05/06 werden steeds één of twee paar scholeksters waargenomen op het weiland van Noord 1. Er zijn geen nesten gevonden en ook zijn er geen ouders met jongen gezien. Omdat deze inventarisatie is verricht volgens SOVON BMP-alle soorten methode moeten er toch 2 territoria worden genoteerd hoewel daadwerkelijk broeden dit jaar door ons wordt betwijfeld.

12) Kluut: 11

De eerste Kluten werden op het weiland van Noord 1 waargenomen op 05/04: 29 exemplaren. Daarna werden op hetzelfde weiland steeds Kluten waargenomen. Op 05/06 werd het eerste nest gesignaleerd. Uiteindelijk hebben elf paar Kluten een broedpoging ondernomen. Op de laatste telronde van 03/07 werden de eerste 4 jongen gezien.

13) Kleine Plevier 1

Op 17/04 werd voor de eerste keer een paartje Kleine Plevieren waargenomen aan de noordwest zijde van het weiland van Noord 1. Ook daarna zijn nog diverse keren Kleine Plevieren aan de noordzijde van het weiland waargenomen. Nadat eerder al baltsgedrag was vertoond werd later in de noordoost punt van het weiland van Noord 1 enkele malen afleidingsgedrag vertoond. De soort kwalificeert zich mede door het vertoonde gedrag als broedvogel van het Bokkegat met 1 territorium. Op 12/07 is een paar met 3 jongen waargenomen,

14) Bontbekplevier 1

De eerste waarneming van Bontbekplevieren in het Bokkegat betreft de waarneming van 10 exemplaren op 04/05. Daarna werden steeds enkele exemplaren gezien op het weiland van Noord 1. Gezien de voor deze soort geldende criteria kan er voor het Bokkegat in 2010 één territorium worden genoteerd.

15) Tureluur: 1

In de begin periode van de inventarisatie werden steeds 2 paar Tureluurs waargenomen op het weiland van Noord 1. Later in het seizoen, tussen de datumgrenzen (15/05 - 15/06), was er nog maar 1 paar in het gebied aanwezig. Hierdoor kan er slechts één territorium voor het Bokkegat worden genoteerd. Daadwerkelijk broeden wordt echter net als bij de Scholekster betwijfeld.

16) Holenduif: 3

De Holenduif werd regelmatig maar in kleine aantallen waargenomen. De meeste waarneming komen uit de omgeving van de bebouwde gebieden op de scheiding tussen Noord 2 en het Zuidelijk Deel. Enkele andere waarnemingen werden gedaan in het noordoostelijk gelegen bosgedeelte van Noord 1. Van deze soort werden zowel roepende vogels als aangetroffen paren genoteerd. Het aantal territoria van deze soort komt in 2010 uit op drie.

17) Houtduif: 35

De Houtduif is duidelijk veel algemener dan de hiervoor behandelde Holenduif en zit meer verspreid in de diverse bosgedeelten en singels van het gebied. Door middel van per gebiedsdeel turven van aanwezige duiven is getracht een zo goed mogelijk beeld te vormen van het aantal aanwezige territoria. Voor het Bokkegat is de teller dit jaar blijven steken op 35 territoria.

18) Zomertortel: 1

Tijdens inventarisatieronden in mei werden twee keer roepende Zomertortels waargenomen. De eerste waarneming werd verricht op 04/05 en de tweede op 29/05. Door deze waarnemingen, beide in Noord 2, kan één territorium voor deze soort worden opgeschreven.

19) Koekoek: 1

De eerste Koekoek werd gehoord op 15/05 bij het dwarsbos op de scheiding van Noord 1 en Noord 2. Binnen de voor deze soort geldende datumgrenzen zijn in hetzelfde gebied nog enkele waarnemingen van roepende Koekoeken gedaan. Het aantal territoria is hierdoor dan ook bepaald op één territorium.

20) Ransuil: 2

Tijdens beide nachttellingen (03/04 en 05/06) werden Ransuilen waargenomen. Op de laatste nachttelling kon zelfs de baltsroep worden gehoord. Alle waarnemingen werden in of in de directe omgeving van het dwarsbos verricht. In de vroege ochtend van 03/07 tijdens onze laatste inventarisatieronde hoorden we een jonge Ransuil om voedsel bedelen in het Zuidelijk Deel. Door deze waarneming en de in de handleiding gegeven fusieafstanden zijn er voor de Ransuil in 2010 twee territoria vast gesteld.

21) Groene Specht: 1

Dankzij één waarneming van een roepend exemplaar (territorium indicierend) op 13/03 wat binnen de datumgrenzen voor deze soort ligt, mag voor de Groene Specht één territorium worden aangehouden. Daadwerkelijk broeden is echter onzeker gezien het ontbreken van vervolgwarnemingen.

22) Grote Bonte Specht: 3

Het vaststellen van het aantal territoria van de Grote Bonte Specht was een beetje lastig. Op een viertal plaatsen werden waarnemingen gedaan, maar door de voor deze soort geldende criteria kunnen slechts drie territoria worden vastgesteld. Hoewel het gevoel zegt dat er vier paren aanwezig waren, wordt voor deze inventarisatie toch het aantal van drie territoria aangehouden.

23) Graspieper: 1

Met de Graspieper gaat het niet goed in het Bokkegat. Er kon in 2010 door het vaststellen van aanwezige paartjes en zingende exemplaren nog slechts één territorium worden gevonden dankzij een aanwezig paartje op 15/05 wat precies binnen de datumgrenzen valt. Daadwerkelijk broeden van dit ene paartje is echter onzeker door het ontbreken van de soort tussen eind mei en eind juni.

24) Gele Kwikstaart 1

Het ene territorium van de Gele Kwikstaart van het Bokkegat bevond zich aan de noordzijde van het weiland van Noord 1. Hier werden gedurende de diverse inventarisatieronden regelmatig waarnemingen van de soort gedaan.

25) Witte Kwikstaart 2

De Witte Kwikstaart is met 2 territoria in het gebied vertegenwoordigd. Het ene paar bevindt zich lang het weiland van Noord 1. Het andere paar hield zich veelal op bij de bebouwde gebieden op de grens tussen Noord 2 en het Zuidelijk Deel. Hier werden op 03/07 ook pas vliegvlugge juvenielen waargenomen.

26) Winterkoning

29

Winterkoninkjes zijn zeer zangactieve zangvogeltjes. Op elke telronde was zijn zang overal luid en duidelijk te horen. De vastgestelde territoria zijn veelal opgebouwd uit 6 of meer geldige waarnemingen. Hiermee is de Winterkoning qua presentie de meest algemene soort van het Bokkegat. Uiteindelijk zijn er 29 territoria van deze soort gevonden regelmatig verspreid over de diverse bosgebieden, singels en bebouwde gebieden. De Winterkoning is hiermee tevens één van de talrijkste broedvogelsoorten van het Bokkegat.

27) Heggenmus

9

De zang van de Heggenmus was spaarzaam vertegenwoordigd dit jaar in het Bokkegat. Een maximum van 8 zingende mannetjes werd bereikt op 05/04. Op andere teldata werden hooguit 4 zingende mannetjes waargenomen in hetzelfde biotoop als de winterkoning. De meeste gevonden territoria zijn opgebouwd uit slechts 2 of 3 waarnemingen. Toch zal het gevonden aantal territoria aardig overeenkomen met de werkelijk aanwezige aantallen.

28) Roodborst

8

In 2010 zijn in het Bokkegat 8 territoria gevonden van de Roodborst voornamelijk in de wat hoger opgaande en meer gesloten bosgedeelten. De nadruk van de verspreiding van deze soort betreft voornamelijk het Zuidelijk Deel. Hier werden 6 van de 8 territoria gevonden. Door de grotere concurrentie waren de vogels van het Zuidelijk Deel ook duidelijk actiever qua zang, hetgeen het bepalen van de territoria in dit deel aanzienlijk vereenvoudigde.

29) Merel

24

Met 24 territoria is de Merel een van de algemenere soorten van het Bokkegat. Het inventariseren van deze soort betrof het noteren van zingende mannetjes welke hun liedje voornamelijk rond en direct na zonsopkomst vanuit alle bosgebieden en singels alsook de bebouwde gebieden liet horen. Gemiddeld werden elke telronde 16 zingende mannetjes genoteerd. De meeste gevonden territoria zijn opgebouwd uit 5 of meer geldige waarnemingen waarmee de soort op de winterkoning na de hoogste presentie heeft.

30) Zanglijster

7

Verspreid over de verschillende bosgebieden zijn in 2010 in het Bokkegat, met inachtneming van de geldende BMP-alle soorten criteria, 7 territoria van de Zanglijster gevonden. Hiermee is de soort duidelijk minder algemeen dan de hiervoor behandelde Merel. De Zangactiviteit van de aanwezige Zanglijsters was zeer hoog. De meeste gevonden territoria zijn dan ook net als bij de Merel opgebouwd uit 5 of meer geldige waarnemingen. Het Zuidelijk Deel lijkt met 1 gevonden territorium minder in trek bij deze soort. Mogelijk ligt het werkelijke aantal territoria van de Zanglijster iets hoger dan tijdens deze inventarisatie gevonden (8 a 9).

31) Grote Lijster

1

Pas op 04/05 werd de eerste Grote Lijster foeragerend op het weiland van het Zuidelijk Deel waargenomen. De 2 hierop volgende bezoeken was de vogel ook aanwezig en werden voedselvluchten vastgesteld (nestindicerend). Hierdoor kon het nest worden gelokaliseerd in een populier bij de naastgelegen boerderij. Opvallend is dat de Grote Lijster niet 1 keer zingend is waargenomen.

32) Bosrietzanger

10

De eerste zingende Bosrietzangers tijdens een veldbezoek werden pas waargenomen op 29/05 waarvan de meeste zich ophielden in met riet begroeide sloten veelal in de nabijheid van singels of open bosgedeelten. Ook de hier opvolgende telronde werden 8 zingende exemplaren vast gesteld in hetzelfde soort biotoop. Na deze telronde zijn geen zingende Bosrietzangers tijdens telronden in het Bokkegat waargenomen. Met inachtneming van de in de handleiding van SOVON BMP-alle soorten gegeven criteria (o.a. fusieafstand

100m. / 1 geldige waarneming vereist binnen datumgrenzen) zijn voor 2010 in het Bokkegat 10 territoria vastgesteld.

33) Kleine Karekiet

17

De eerste zingende Kleine Karekiet werd waargenomen op 04/05. Vanaf 29/05 werden tijdens de inventarisatieronden steeds meer Kleine Karekieten aangetroffen met een maximum van 11 zingende exemplaren op 03/07. De soort hield zich vooral op in met riet begroeide sloten en in tegenstelling tot de Bosrietzanger bij voorkeur met een open directe omgeving . Als de criteria van de handleiding strikt worden gehanteerd moeten er in 2010 voor het Bokkegat 17 territoria worden genoteerd. Dit lijkt nogal veel gezien het beperkte areaal aan riet.

34) Spotvogel 1

Op 03/07 werd de eerste en enige waarneming van een zingende Spotvogel verricht. Deze waarneming werd gedaan in het noordoostelijke bosgedeelte van Noord 1. Aangezien er voor deze soort slechts 1 geldige waarneming binnen de datumgrenzen (15/05 - 15/07) is vereist kan voor 2010 één territorium worden aangehouden.

35) Braamsluiper 1

Het op een ratel eindigende liedje van de Braamsluiper werd voor het eerste gehoord op 04/05 in de singel van het weiland van Noord 1. Een tweede waarneming op 05/06 op exact dezelfde plaats zorgt ervoor dat voor de Braamsluiper 1 territorium kan worden genoteerd.

36) Grasmus 5

Grasmussen werden voor het eerst zingend waargenomen op 04/05 (3 exemplaren). Gedurende de broedvogelinventarisatie werden steeds zingende Grasmussen waargenomen met maxima op 15/05 en 03/07 (4 exemplaren).

Deze vogelsoort houdt zich vooral op in het struikgewas van de meest open bosgebieden en in singels. De 5 gevonden territoria zijn hierdoor dan ook voornamelijk te vinden in Noord 1 en Noord 2. Op 05/06 werd in het noordoostelijk bosgebied van Noord 1 de eerste net uitgevlogen Grasmus waargenomen.

37) Tuinfluiter 14

De eerste Tuinfluiters werden zingend waargenomen op 04/05 (9 exemplaren). Eenzelfde maximum aantal zingende mannetjes werd waargenomen op 29/05. In het Bokkegat zitten de Tuinfluiters vrij gelijkmatig verspreid over de bosgebieden en singels al lijkt de soort wat lichte voorkeur te hebben voor de wat lichtere gebieden. Door gebruik te maken van de in de handleiding van SOVON BMP-alle soorten zijn 14 territoria gevonden.

38) Zwartkop

17

Zwartkoppen werden iets eerder (17/04) waargenomen dan hiervoor besproken Tuinfluiter. Het maximum aantal van 16 zingende mannetjes werd bereikt op 05/06. De Zwartkop is niet zo gelijkmatig verspreid als de Tuinfluiter en lijkt juist de wat minder lichte gebieden te prefereren. Dit blijkt onder andere door het algemeen voorkomen in het Zuidelijk Deel en het juist ontbreken van de soort in de singel van Noord 2. Met 17 territoria is de Zwartkop een vrij algemene vogel in het Bokkegat.

39) Tjiftjaf

20

Alleen tijdens de eerste telronde ontbrak de Tjiftjaf. Daarna is de soort iedere keer waargenomen met maximale aantallen zingende mannetjes op 05/04 en 15/05 (16 exemplaren). De Tjiftjaf zit gelijkmatig verdeeld over het Bokkegat zonder duidelijke voorkeur van biotoop. Door het hanteren van de gegeven criteria zijn voor 2010 in het Bokkegat 20 territoria vast gesteld waarmee de Tjiftjaf een van algemenere soorten is.

40) Fitis

4

De eerste fitis werd gehoord op 17/04. In de inventarisatieronden hierna volgden er meer met een maximum van 5 zingende exemplaren op 04/05. De Fitis is hiermee duidelijk minder algemeen dan de hiervoor beschreven Tjiftjaf. Doordat voor deze soort gezien het aantal afgelegde veldbezoeken minimaal 2 geldige waarnemingen nodig zijn en rekening houdend met de fusieafstand van deze soort kunnen slechts 4 territoria van de Fitis worden onderscheiden. Deze soort hield zich voornamelijk op rondom het dwarsbos op de scheiding tussen Noord 1 en Noord 2 in de meer open bosgebieden.

41) Grauwe Vliegenvanger

2

Op 2 plaatsen in het Bokkegat werden vanaf 29/05 zingende Grauwe Vliegenvangers waargenomen. Eén aan de oostzijde van het dwarsbos (29/05 en 05/06) en één in de tuin van de aan de oostgrens van het Zuidelijk Deel grenzende boerderij (05/06). Omdat voor deze soort slechts één geldige waarneming is vereist voor aanneming van een territorium kunnen beide als apart territorium worden genoteerd.

42) Staartmees

3

Staatmezen werden regelmatig en verspreid over het Bokkegat waargenomen. Ze werden vooral gezien en gehoord bij de randen van de meer open bosgebieden. Later in het seizoen zijn enkele keren ouders met pas uitgevlogen jongen gezien. Met inachtneming van de in de handleiding gegeven criteria zijn in het Bokkegat 3 territoria van de Staartmees vast gesteld. Mogelijk heeft er ook nog een vierde paar een territorium gehad.

43) Pimpelmees

15

Ook Pimpelmezen werden regelmatig en verspreid over het Bokkegat waargenomen. De meeste waarneming betreffen aanwezige paartjes. Pimpelmezen lijken een voorkeur te hebben voor de meer ontwikkelde bosgebieden. Dit blijkt onder andere uit het vrijwel ontbreken van de soort in de singel van Zuid 2 en juist veel territoria in het Zuidelijk Deel. Daarnaast houdt de soort zich regelmatig op in de bebouwde omgeving. Het middels de criteria gevonden aantal van 15 territoria lijkt iets aan de hoge kant. Diverse territoria zijn opgebouwd uit slecht 1 of 2 waarnemingen. Het werkelijke aantal territoria ligt waarschijnlijk rond de 10.

44) Koolmees

16

De Koolmees heeft een vergelijkbare verspreiding als de hiervoor behandelde Pimpelmees. Ook deze soort is slecht vertegenwoordigd in de singel van Noord 2. Het gevonden aantal territoria van 16 lijkt voor deze soort wel te kloppen. Eén territorium is opgebouwd uit 3 geldige waarnemingen (aanwezige paartjes / zang), alle overige zijn opgebouwd uit 4 of meer geldige waarnemingen. Aan het einde van de inventarisatie periode zijn enkele keren ouders met jongen in het gebied gezien. Vaak in gemengde groepen met Staart- en Pimpelmezen.

45) Wielewaal

2

Dankzij twee elkaar uitsluitende geldige waarnemingen (zingende mannetjes) op 29/05 kunnen voor de Wielewaal 2 territoria worden genoteerd. Het eerste territorium bevond zich in een groep populieren naast het weiland van het Zuidelijk Deel. Het andere territorium bevond zich in een noordwestelijk gelegen bosgebied van Noord 2. Dat er niet meer waarnemingen van zingende mannetjes zijn gedaan heeft mogelijk te maken met het niet altijd even gunstige inventarisatieweer.

46) Boomkruiper**2**

Vanaf de eerste telling werden regelmatig zingende of roepende Boomkruipers gehoord in het Bokkegat. Alle waarnemingen komen uit het oostelijk gelegen bosgebied van het Zuidelijk deel en uit de groep populieren naast het weiland van hetzelfde Zuidelijk Deel. Dankzij de waarneming van twee elkaar toezingende mannetjes op 05/04 kunnen er voor de Boomkruiper 2 territoria in het Bokkegat worden genoteerd. Daar er op beide eerder genoemde plaatsen meerdere waarnemingen zijn verricht lijkt de aanname van twee territoria gerechtvaardigd.

47) Gaai**2**

Gaaien waren tijdens de broedvogelinventarisatie van het Bokkegat in 2010 regelmatige, zij het in lage aantallen voorkomende, gasten. Er werden nooit meer dan twee exemplaren per telronde waargenomen. De waarnemingen werden gedaan in het dwarsbos op de scheiding tussen Noord 1 en Noord 2 en in de bosgebieden van het Zuidelijk Deel. Er konden in 2010 2 territoria worden vast gesteld.

48) Ekster**2**

Al op de eerste telronde van 13/03 werd een bewoond eksternest gevonden in het uiterste zuidoosten van Noord 2. Dit nest is hoogstwaarschijnlijk vroegtijdig verlaten omdat er geen vervolgwaarnemingen in de buurt van dit nest zijn gedaan. In het uiterste noordoosten van Noord 1 is op 04/05 een tweede eksternest gevonden. Totaal zijn er voor de Ekster in het Bokkegat in 2010 twee territoria vast gesteld.

49) Kauw**2**

Vanaf de tweede telronde op 04/05 werden regelmatig één of twee paar kauwen waargenomen rondom de boerderij van Noord 2. Hier zijn later in het seizoen ook twee nesten gevonden in holle bomen langs de oprijlaan van deze boerderij. Op andere plaatsen in het Bokkegat zijn geen waarnemingen verricht zodat er voor 2010 twee territoria voor de Kauw zijn genoteerd.

50) Zwarte Kraai**4**

Zwarte Kraaien zijn verspreid over het Bokkegat in diverse bosgebieden waargenomen. Tijdens de inventarisatieronden werd uitgekeken naar aanwezige paartjes of ander territorium- of nestindicerend gedrag. In 2010 zijn door hantering van de voor deze soort geldende criteria 4 territoria vastgesteld. Eén nest is daadwerkelijk gevonden. Opvallend zijn de 2 territoria in de nabijheid van het Buizerdnest in Noord 1.

51) Ringmus**1**

In de periode tussen 13/03 en 19/06 zijn in het Bokkegat op vier telronden Ringmussen waargenomen. Steeds werd een paar gezien bij of in de directe omgeving van de boerderij van Noord 2. De ene waarneming van Ringmussen bij het noordoostelijke bosgebied van Noord 1 was onvoldoende om een territorium te mogen noteren omdat er daarvoor minimaal twee waarnemingen zijn vereist. In totaal is in 2010 één territorium van Ringmussen gevonden.

52) Vink**12**

Van de Vink zijn in 2010 alle zingende mannetjes geteld. De soort lijkt een voorkeur te hebben voor ontwikkelde bosgebieden met daaronder een struik- of kruidenlaag. Dat ze ook genoeg nemen met een minder ontwikkeld gebied blijkt onder andere uit het gevonden territorium in de singel van Noord 2. Ook in de bebouwde omgeving zijn territoriale Vinken aangetroffen. In totaal zijn in 2010 in het Bokkegat 12 territoria vastgesteld waarbij ieder vastgesteld territorium uit tenminste 3 geldige waarnemingen bestaat.

53) Groenling**1**

Groenlingen zijn niet vaak aangetroffen in het Bokkegat tijdens de inventarisatieronden. De waarneming van een zingend exemplaar (territoriumindicerend) op 29/05 (binnen de datumgrenzen) is voldoende om voor deze soort toch één territorium te mogen noteren. De zingende Groenling werd aangetroffen in een bosgebied in het noordwesten van Noord 2.

54) Putter**2**

Putters werden vaker zingend waargenomen dan de hiervoor behandelde Groenling. Door het hanteren van de in de handleiding van SOVON BMP-alle soorten gegeven criteria zijn in 2010 twee territoria van de Putter in het Bokkegat vastgesteld. Het ene territorium bevond zich in de noordwestpunt van de singel van Noord 2 en andere in de bebouwde omgeving van het Zuidelijk Deel.

55) Kneu**5**

Van de Kneu zijn in de periode van 05/04 tot en met het beëindigen van de broedvogelinventarisatie op 03/07 steeds de zingende mannetjes alsook de aanwezige paartjes in het gebied geteld. Het maximum aantal van 6 paartjes werd vastgesteld op 17/04 wat net buiten de datumgrenzen ligt. Binnen de datumgrenzen werden 4 paartjes Kneutjes waargenomen in het struweel van Noord 1, tevens werd een zingend mannetje waargenomen bij de bebouwing van het Zuidelijk Deel. Op 03/07 werden de eerste jonge Kneutjes waargenomen op het akkerland van Noord 2. Het aantal vastgestelde territoria voor 2010 komt hiermee uit op 5.

Resultaten:

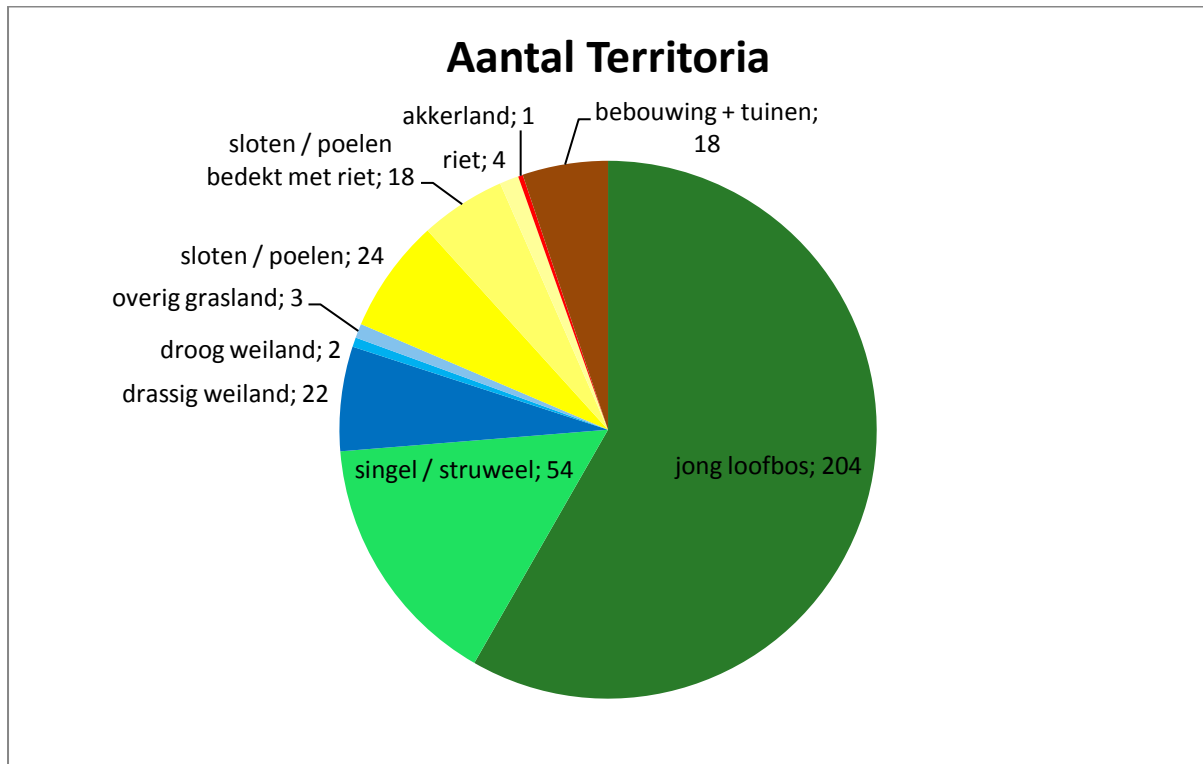
De hieronder vermelde aantallen geven per soort weer in welke aantallen ze in het Bokkegat als broedvogel zijn vastgesteld. De gegevens in de verschillende jaren zijn gevonden conform de handleiding Broedvogels inventariseren in Proefvlakken van SOVON. Het werkelijk aantal broedgevallen hoeft niet gelijk te zijn aan de hieronder gegeven resultaten daar de inventarisatie zich richt op het vaststellen van broedvogelterritoria. De exacte verspreiding van de gevonden territoria in 2010 van de diverse vogelsoorten is te vinden in bijlage 1.

Vogelsoort:	1984	1997	1998	1999	2004	2010
1)Grauwe gans	0	0	0	2	0	5
2)Bergeend	1	2	5	2	3	5
3)Wilde eend	12	11	16	13	29	17
4)Slobeend	2	3	2	2	1	1
5)Kuifeend	1	4	5	3	3	3
6)Sperwer	0	1	1	1	2	1
7)Buizerd	0	1	1	1	2	3
8)Torenavalk	0	0	0	1	0	0
9)Patrijs	1	2	0	0	0	0
10)Fazant	2	5	4	3	8	6
11)Waterhoen	5	2	2	4	4	2
12)Meerkoet	2	4	4	4	7	4
13)Scholekster	6	2	3	3	2	2
14)Kluut	1	0	0	0	0	11
15)Kleine Plevier	0	0	0	0	0	1
16)Bontbekplevier	0	0	0	0	0	1
17)Kievit	15	7	1	2	3	0
18)Watersnip	0	1	1	0	0	0
19)Grutto	1	0	0	0	0	0
20)Tureluur	4	4	2	3	1	1
21)Kokmeeuw	0	1	0	0	0	0
22)Holenduif	0	3	4	8	3	3
23)Houtduif	18	25	36	32	36	35
24)Turkse tortel	0	0	0	1	0	0
25)Zomertortel	4	2	2	1	0	1
26)Koekoek	2	1	1	1	2	1
27)Kerkuil	0	0	1	0	0	0
28)Ransuil	0	0	1	0	2	2
29)Groene specht	0	1	1	1	2	1
30)Grote bonte specht	0	2	2	2	3	3
31)Veldleeuwerik	3	0	0	0	0	0
32)Boerenwaluw	1	0	0	0	0	0
33)Huiswaluw	1	0	0	0	0	0
34)Graspieper	4	4	5	3	1	1
35)Gele kwikstaart	6	1	2	2	0	1

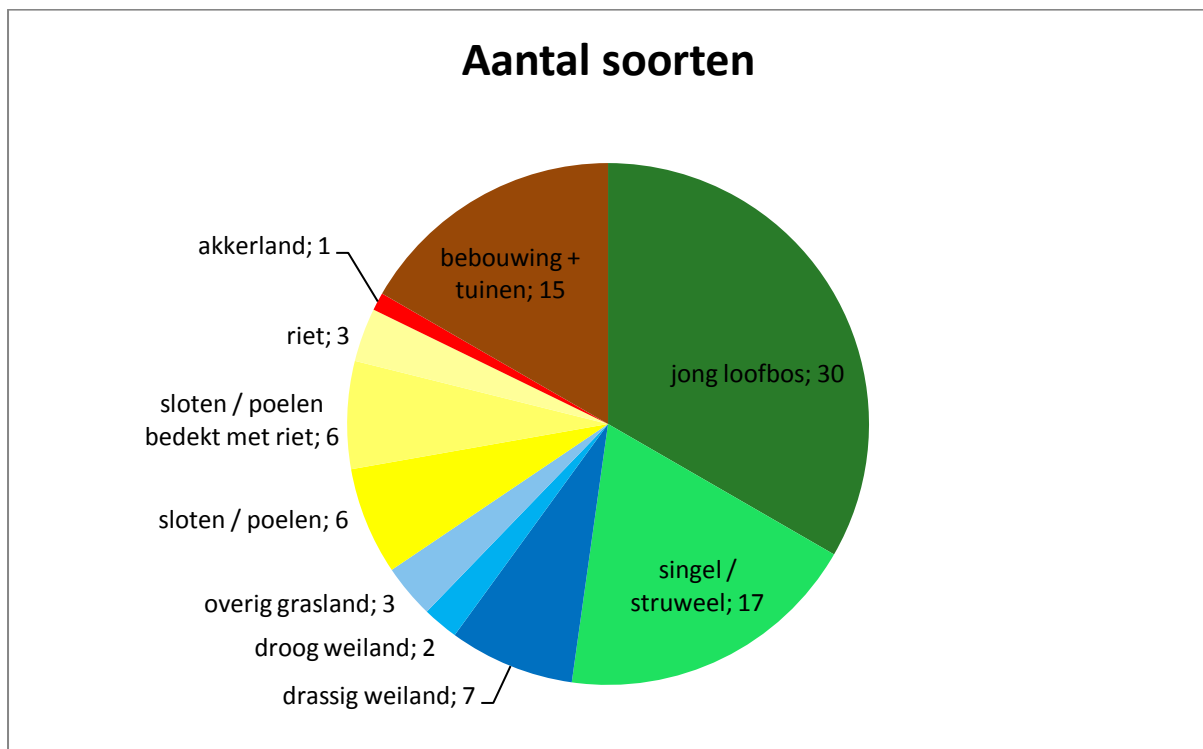
Vervolg resultaten:

Vogelsoort:	1984	1997	1998	1999	2004	2010
36)Witte kwikstaart	1	3	2	1	0	2
37)Winterkoning	15	20	29	30	35	29
38)Heggenmus	6	11	8	8	8	9
39)Roodborst	0	0	1	3	5	8
40)Nachtegaal	3	1	0	2	0	0
41)Merel	6	10	11	7	15	24
42)Zanglijster	2	4	6	5	10	7
43)Grote lijster	0	3	1	3	1	1
44)Bosrietzanger	0	7	9	9	3	10
45)Kleine karekiet	7	1	3	4	0	17
46)Spotvogel	1	1	0	0	0	1
47)Braamsluiper	0	2	1	0	0	1
48)Grasmus	4	8	4	3	15	5
49)Tuinfluiter	9	20	19	14	15	14
50)Zwartkop	3	17	18	15	15	17
51)Tjiftjaf	3	12	21	16	17	20
52)Fitis	17	11	12	8	8	4
53)Gauwe vliegenvanger	2	0	2	0	0	2
54)Staartmees	0	0	1	1	3	3
55)Pimpelmees	2	4	4	3	7	15
56)Koolmees	5	8	6	5	11	16
57)Wielewaal	0	1	0	1	2	2
58)Boomkruiper	0	0	1	0	0	2
59)Gaai	2	2	2	3	3	2
60)Ekster	0	2	2	3	3	2
61)Kauw	0	1	1	1	1	2
62)Zwarte kraai	1	5	3	3	3	3
63)Spreeuw	1	0	1	1	0	0
64)Huisemus	0	2	0	0	0	0
65)Ringmus	1	2	2	1	4	1
66)Vink	0	2	0	2	0	12
67)Groenling	1	2	1	1	1	1
68)Putter	1	1	0	1	0	2
69)Kneu	0	3	3	1	0	5
70)Rietgors	0	0	0	1	0	0

Verdeling van het aantal territoria over de verschillende terreintypen:

Verdeling van het aantal soorten over de verschillende terreintypen:

Bespreking:

In 2010 zijn in het Bokkegat 55 soorten broedvogels vastgesteld door middel van kartering. De 352 gevonden territoria zijn verkregen door het hanteren van de criteria welke zijn gegeven in de "Handleiding Broedvogel Monitoring Project SOVON" uitgave 1984.

Het inventariseren van het Bokkegat in 2010 bestond uit 11 inventarisatieronden waarvan er 2 's nachts zijn afgewerkt. De meeste telronden zijn onder vrij gunstige omstandigheden verricht, zij het dat het tot en met mei veel te koud was de tijd van het jaar.

De resultaten van deze inventarisatie kunnen het best vergeleken worden met resultaten van de inventarisaties uit de periode 1997 tot en met 1999 omdat deze op dezelfde wijze door dezelfde waarnemers zijn verkregen.

In vergelijking met de inventarisaties van 1999 zijn 8 soorten nieuw of hergevestigd en zijn 6 soorten al dan niet tijdelijk uit het gebied verdwenen. Van alle soorten zijn er in vergelijking met 1999 33 vooruit gegaan, 18 achteruit gegaan en 9 gelijk gebleven.

Een positieve ontwikkeling is te zien bij een aantal landelijk algemene soorten welke beboste parkachtige gebieden als broedbiotoop hebben. Voorbeelden hiervan zijn roodborst, merel en vink. Ook de mezensoorten laten een flinke groei zien (zo'n 300%).

Opvallend is de aanwezigheid van de Buizerd met 3 territoria.

Het aantal van 17 territoria Kleine Karekieten is absurd hoog te noemen gezien het beperkt areaal aan riet in het Bokkegat.

Door de gewijzigde situatie op het weiland van Noord 1, waar nu een vrij groot oppervlakte aan vrijwel onbegroeid slik aanwezig is, hebben pioniersoorten als kluut, kleine- en bontbekplevier zich in het gebied gevestigd.

(kleine karekiet)

(tureluur)

Een negatieve ontwikkeling is vooral te zien bij de weidevogels. De Kievit heeft het dit jaar helemaal af laten weten terwijl er van de Tureluur nog slechts één territorium kon worden genoteerd. Ook de Slobeend, Graspieper en Gele Kwikstaart welke alle nog één territorium in het gebied hebben staan sterk onder druk.

De Fitis heeft ook een negatieve trend. De oorzaak hiervan is waarschijnlijk te vinden in het verder ontwikkelen van de bosgebieden waardoor er voor deze soort minder geschikt broedgebied over blijft.

In vergelijking met de inventarisaties uit de periode 1997 tot en met 1999 heeft het geïnventariseerde gebied op een aantal punten veranderingen ondergaan:

-De verhoogde waterstand in het gebied wordt bereikt door middel van een in 2009 in gebruik genomen stuw. Deze stuw is in het voorjaar van 2010 verlaagd om het gewenste waterpeil te kunnen bereiken. Dit broedseizoen moest nog worden bekeken hoe de meest ideale waterstand kon worden bereikt. Hierdoor en door de aanhoudende droogte kwam het gebied soms (bijna) droog te staan. Het gewenste waterpeil ligt een stuk hoger dan tijdens de eerdere inventarisaties het geval was. Als gevolg hiervan bestaat het weiland van Noord 1 voor een flink deel uit een min of meer kale slikvlakte waardoor pioniersoorten weer een kans hebben.

-Sinds maart 2010 is er een vogelkijkscherm geplaatst aan de oostzijde van het weiland waardoor mogelijk meer mensen het gebied gaan bezoeken.

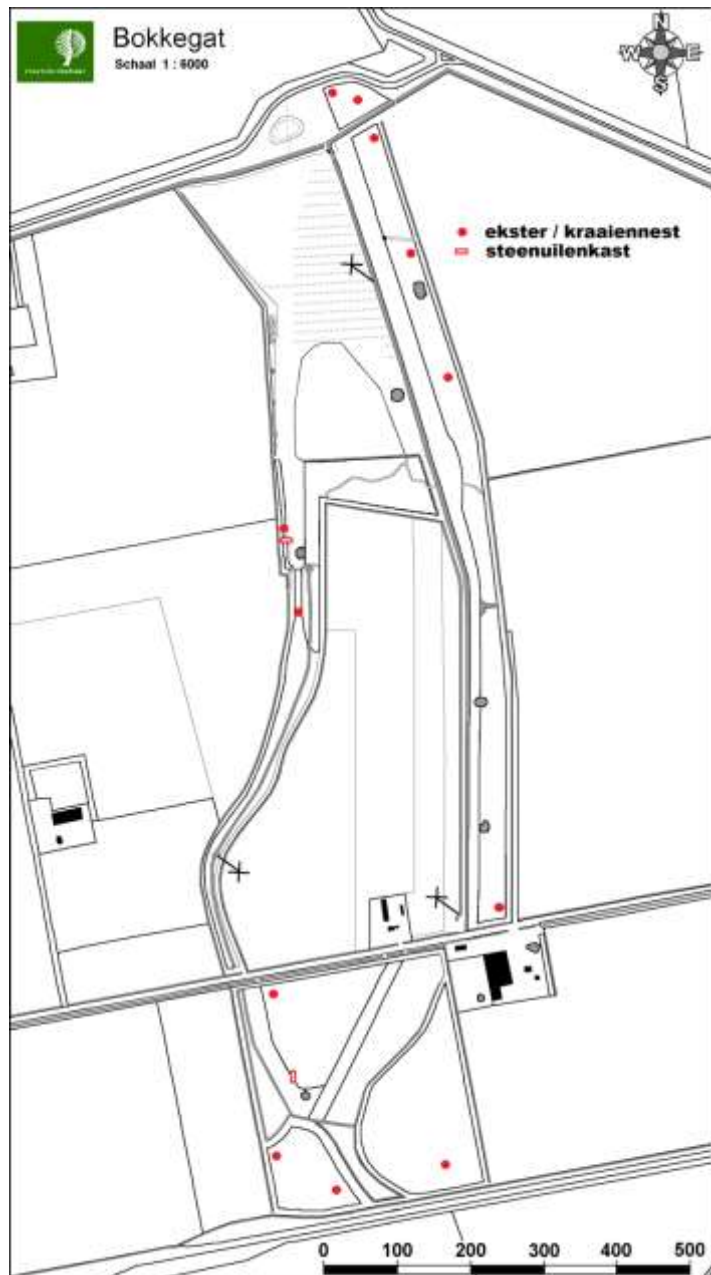
-Aan de westzijde van het Bokkegat zijn 2 campings gevestigd. Eén van deze camping heeft in overleg met Staats Bosbeheer een wandelroute vanaf de camping naar het Bokkegat aangelegd. Op deze wandelroute is dit jaar een picknicktafel geplaatst die uitkijkt over een uitloper van het weiland van Noord 1. De hiervoor genoemde camping heeft als buffer tussen de camping en het Bokkegat een stuk recreatief groen aangelegd (speelweiden en bosaanplant). Hierdoor is er voor broedvogels van het Bokkegat een extra stuk foerageergebied gecreëerd. Door de aanwezigheid van deze campings bestaat de kans op extra recreatieve druk in het gebied.

-Tijdens de diverse telronden werd vastgesteld dat er meer mensen het gebied bezoeken dan bij de eerdere tellingen het geval was. Een aantal personen is niet op de hoogte van de gedragsregels in natuurgebieden waardoor er soms voor de vogelbevolking ongunstige omstandigheden ontstaan. Vooral mensen met loslopende honden vormen een probleem. Nieuwe bebording met duidelijke gedragsregels lijkt hiervoor een mogelijke oplossing.

Dagverslag 23/01: 11.30 - 13.45 uur

Zaterdag 23 januari is samen met Cor Capello begonnen met een eerste verkennende telronde door het Bokkegat. Hierbij werden alle oude ekster- en kraaiennesten opgespoord en op een veldkaart ingetekend. Dit is gedaan om tijdens het broedseizoen nesten op te kunnen sporen van roofvogels en uilen die vaak zo'n oud nest gebruiken om op te knappen en er daarna zelf in te gaan broeden. Naast het tellen van deze oude nesten is ook het veldkaartje zelf onder de loep genomen. Deze veldkaart is aangeleverd door Staatsbosbeheer en moest nog worden aangepast. Zo ontbraken er enkele details en herkenningspunten op de kaart. Al deze details zijn tijdens de verkenningsronde ingetekend op de "ruwe" veldkaart en moesten thuis worden verwerkt tot een verbeterde veldkaart, zodat in maart als de eerste echte broedvogeltellingen beginnen een goede veldkaart aanwezig is.

Het weer op deze 1e bezoekronde was somber en regenachtig maar met weinig wind. Met 4°C was het aan de koude kant.

Een aantal aardige waarnemingen van deze bezoekronde zijn:

- 1 ijsvogel
- 1 man + 1 vrouw blauwe kiekendief
- 2 buizerds
- 1 vrouw sperwer
- ca. 100 grauwe ganzen
- 9 brandganzen
- diverse goudhaantjes
- 1 man zwartkop
- ca. 20 staartmezen

Dagverslag 30/01: 10.30 - 12.40 uur

Zaterdag 30 januari is met mijn dochter Ilona de 2e bezoekeronde aan het Bokkegat afgewerkt. De reden van dit extra ingelaste bezoek was om de wijzigingen welke op de veldkaart waren aangebracht na de eerste bezoekeronde te controleren. Ook werden nog een paar onduidelijkheden van de kaart nader onderzocht. Nadat ook deze keer weer alles was ingetekend konden de gevonden gegevens thuis worden verwerkt om uiteindelijk tot een definitieve veldkaart te komen.

Tijdens deze bezoekeronde werd vastgesteld dat aangrenzend aan het te inventariseren gebied een flink aantal bomen langs de meest noordelijke dijk waren gerooid.

(weiland Noordelijk Deel)

Het weer tijdens deze 2e ronde was vrij zonnig na een pittige sneeuwbus. Met -1°C tot $+1^{\circ}\text{C}$ was het koud. Verder was er weinig wind; NW 3.

Waarnemingen van deze bezoekeronde:

1 havik	enkele goudhaantjes
1 vrouw blauwe kiekendief	31 brandganzen
1 mannetje torenvalk	1 witte kwikstaart
1 buizerd	1 houtsnip

Dagverslag 07/03: 10.45 - 12.30 uur

Op de koude maar zonnige zondag 7 maart is samen met Cor Capello begonnen met het inventariseren van de verschillende boom- en struiksoorten van het Bokkegat. Vooraf is door Piet de Keuning van Staatsbosbeheer het beplantingsplan van het Bokkegat toegezonden zodat bekend was met welke boom- en struiksoorten we te maken zouden kunnen krijgen. Tevens zijn de diverse rietkragen ingetekend op de veldkaart.

De al eerder ontdekte maar nog niet ingetekende steenuilenkasten zijn alsnog ingetekend.

Omdat het inventariseren nogal veel tijd vergt is deze keer alleen het Zuidelijk deel volledig in kaart gebracht. Een vervolg op deze inventarisatie zal over 2 weken plaats vinden.

(steenuilenkast)

Veel vogels werden niet waargenomen. Een vrij grote groep putters deed zich te goed aan de zaden van de elzenproppen. Een paar keer hoorden en zagen we een miauwende buizerd. Verder werden enkele staart-, kool- en pimpelmezen gezien. Een roodborst, een paar duiven en merels waren de overige waargenomen soorten in het Zuidelijk deel.

Leuk waren de 2 reeënwissels welke werden gevonden door de aan de oostelijk van het weiland gelegen sloot van het Zuidelijk deel. De wissels konden worden herkend aan duidelijke hoefafdrukken.

(vogelkijkscherm) oplossing.

Aansluitend aan de bomen- en struikeninventarisatie van het Zuidelijk deel werd nog een kort bezoek gebracht aan het midden februari geplaatste vogelkijkscherm van het Noordelijk deel. Ook dit scherm is ingetekend op de veldkaart. Het pad naar het scherm is op dit moment breed en open wat tot enige verstoring op het weidegebied zou kunnen leiden. Vandaag bleven de meeste vogels, hoewel onrustig, in het weiland zitten. Een levend scherm d.m.v. beplanting met wilgentenen lijkt hiervoor een

Op het weiland waren aardig wat eenden en grauwe ganzen aanwezig:

-pijlstaarteend	3	-slobeend	4
-krakeend	2	-wintertaling	10
-grauwe gans	ca. 40		

Verder waren aanwezig maar niet geteld:

-bergeend, smient en wilde eend.

Wat ons zorgen baarde zijn de gevonden sporen van crossfietsen en een crossmotor. Zeker de laatste is zeer ongewenst in dit normaal gesproken zo rustige natuurgebied.

Het weer tijdens deze bomen- en struikeninventarisatie was zeer zonnig maar koud (1°C - 2°C) en winderig (NO 5).

Dagverslag 13/03: 08.30 - 11.30 uur

Vandaag, zaterdag 13 maart is samen met Cor Capello en mijn dochter Ilona de eerste echte broedvogel inventarisatieronde van het Bokkegat afgewerkt. Het is een koude winter geweest met langdurig vorst van half december tot ver in februari en regelmatig sneeuw, ook hierna is het tot op heden te koud voor de tijd van het jaar geweest. Gaat deze winter gevolgen hebben voor de broedvogelbevolking van het Bokkegat en zo ja welke? De tijd zal het leren. Door al het koude weer tot nu toe is er nog maar weinig zangactiviteit in het gebied. Alleen de 3 mezensoorten, vinken en zanglijsters laten zich met enige regelmaat horen. De merels hielden zich nog vooral in groepjes op en zijn dus nog niet echt met het broedseizoen bezig. Ook de hier voorheen zo algemene winterkoning liet zich nog niet zo vaak horen.

Sinds vrijdag 5 maart wordt het water van het weiland van het Noordelijk Deel afgelaten, waardoor ook de weidevogels hun broedgebied weer zien verschijnen.

Opvallend was vandaag het lage aantal houtduiven (slechts 34 exemplaren).

Er zijn vandaag tijdens de inventarisatie een aantal plukplaatsen gevonden. De slachtoffers waren houtduif (5x), merel (1x) en zanglijster (1x).

(weiland Noordelijk deel)

Onder de populieren van het Zuidelijk Deel (subgebied e) werden minstens 4 braakballen gevonden, gezien hun uiterlijk waarschijnlijk van ransuilen.

Het weer tijdens deze eerste echte teldag begon zeer zonnig maar met 5⁰C aan de koude kant. Halverwege de telling betrok de lucht en werd het zwaarbewolkt. Later wisselden zon en bewolking elkaar af en net op het moment dat deze telronde werd afgerond begon het een beetje te spetteren. De temperatuur was inmiddels opgelopen tot 7⁰C. De wind was zwak tot matig, kracht 3 tot 4 uit het noordwesten.

Leuke waarnemingen van dit bezoek:

-blauwe reiger 1	-wintertaling 64
-grutto 1	-kemphaan 3
-watersnip 3	-boomkruiper 2
-rouwkwikstaart 2	-witte kwikstaart 10
-putter 20	

Dagverslag 20/03: 10.00 - 13.00 uur

Deze zaterdag is samen met Cor Capello en mijn dochter Ilona het vervolg op de bomen- en struikeninventarisatie van 2 weken eerder. Vandaag is het Noordelijk Deel op de aanwezigheid van de diverse soorten onderzocht. Beide subgebieden, Noord 1 en Noord 2 zijn grondig onderzocht en de resultaten zijn op kaart ingetekend.

(wandelpad met rietkraag westelijk deel Noord 2)

Tevens zijn de rietkragen van deze 2 subgebieden zo nauwkeurig mogelijk op kaart ingetekend.

De overige terreintypen waren inmiddels bekend, zodat nu het gehele Bokkegat qua terreintype is onderzocht en ingetekend.

Omdat de temperaturen sinds deze week wat hoger zijn dan tijdens eerdere bezoeken en we inmiddels ook wat verder in het voorjaar zitten was de zangactiviteit van veel vogelsoorten behoorlijk. Zo hebben we vandaag de eerste tjiftjafs kunnen horen en lieten ook een aantal heggenmussen, die tijdens de eerste inventarisatieronde nog niet konden worden ingetekend, hun liedje horen.

Leuk was de waarneming van een mannetje havik, die voor de derde keer op ongeveer dezelfde plaats werd gezien. Andere roofvogels tijdens dit bezoek waren 2 buizerds en een vrouwtje sperwer.

Op het nog steeds kletsnatte weiland werden ook enkele leuke waarnemingen gedaan:

-3 lepelaars	-1 zwarte ruiter
-7 kluten	-3 watersnippen
-25 wintertalingen	-3 nijlganzen

Het weer tijdens deze bezoeken was zwaar bewolkt na regen met een vrij harde wind: ZW 4 tot 5. De temperatuur was met 13°C tot 15°C aangenaam.

(weiland Noord 1 vanaf zuidwest hoek gezien)

Aan het einde van dit bezoek is bij de directe omwonenden van het Bokkegat een schrijven in de brievenbus gestopt. Op dit schrijven staat vermeld wie we zijn en wat we in het Bokkegat komen doen. Hiertoe hebben we besloten om eventuele misverstanden met omwonenden, welke bij onze volgende broedvogeltellingen die zeer vroeg in de ochtend en soms zelfs 's nachts plaats vinden, te voorkomen.

Dagverslag 27/03: 13.45 - 15.45 uur

Deze zaterdag is besteed aan het controleren van de beplanting van het Bokkegat. Samen met vaste mede inventarisator Cor Capello en Jaap Woets als afgevaardigde van de plantenwerkgroep van KNNV de Bevelanden zijn subgebieden Noord2 en het Zuidelijk deel op aanwezige bomen- en struikensoorten nader onder de loep genomen. Via een email aan de plantenwerkgroep was het contact snel gelegd en een afspraak voor dit veldbezoek snel geregeld. Jaap deelde met ons zijn kennis en legde zoveel mogelijk uit over de herkenning van de diverse soorten. Omdat de meeste bomen en struiken nog geen blad hadden, waren er ook voor Jaap nog een aantal onduidelijkheden welke hij op een later tijdstip in het jaar (al dan niet samen) opnieuw zal bekijken en aan ons bekend zal maken.

In het middenbosje kwamen we 2 personen met fietsen tegen. Ze kwamen in het Bokkegat een wandelroute uitzetten verklaarden ze. Nadat ik deze 2 personen erop had gewezen dat fietsen in dit terrein niet zijn toegestaan, vervolgden zij (met de fiets aan de hand) en ook wij onze weg. Het is jammer dat ik dit soort situaties niet handelend kan en mag opereren. De huidige bebording is niet geheel duidelijk qua regels en eigenlijk aan vervanging toe.

huidige bebording

Mede doordat Jaap zoveel te vertellen had kwam er van vogels kijken niet veel terecht. Wel waren op veel plaatsen tjitjaffen te horen. Ook was bij het dwarsbosje de havik weer van de partij.

Een korte ontmoeting met een ree welke snel het bos in vluchtte maakte de dag compleet.

Het weer was op deze zaterdag aangenaam met veel zon en niet al te veel wind (W 4), met 13°C was ook de temperatuur niet verkeerd.

Waarnemingen weidegebied Noordelijk deel (zondag 28/3 - flitsbezoek)

-kluut	17	bergeend	26
-grutto	6	slobeend	6
-zwarte ruiter	1	wintertaling	42
-lepelaar	1	krakeend	2
-aalscholver	3	nijlgans	2

Dagverslag 03/04: 04.55 - 06.45 uur

Zaterdag 03/04; het is 4 uur 's nachts als ik nog steeds wakker op mijn bed lig. Plots hoor ik door het slaapkamer raam een bekend geluid. Een roepende ransuil! Gelijk stap ik uit bed om te kijken of ik hem kan vinden, maar dat lukt me niet. Wel zie ik dat het prachtig helder weer is met een goede maan als verlichting.

Dus heb ik me snel aangekleed en ben direct naar het Bokkegat gereden om de eerste nachttelling te gaan uitvoeren. Deze telling was eigenlijk uitgesteld naar maandag 5 april in verband met de verwachting van slecht weer maar kan dus toch uitgevoerd worden.

Om 04.55 uur ben ik gereed om te gaan beginnen. Direct als ik uitstap vliegen vele duiven uit het aan de noordelijke dijk gelegen bosje. Zij waren onaangenaam verrast door mijn bezoek.

Ook op het weiland zijn ze niet echt blij met mij. Ik hoor veel alarmerende kluten en grauwe ganzen. Gelukkig blijft alles op een aantal wilde eenden na op de grond en ik vervolg mijn weg.

Bij het dwarsbosje van het noordelijk deel aangekomen zie ik in het maanlicht een ransuil wegvliegen en noteer deze op de veldkaart.

Gelijk daarna vliegt er een blauwe reiger op en blijft hard krijsend op 4 a 5 meter boven mijn hoofd rondjes vliegen. Hij blijft wel erg lang erg dicht bij. Is deze vogel alleen opgeschrikt van zijn slaappleats of is er meer??

Als ik het dwarsbosje aan de andere kant weer uit loop zie ik weer een ransuil wegvliegen in het maanlicht. Het is niet duidelijk of dit dezelfde is en noteer deze dan ook als mogelijk hetzelfde exemplaar.

Ik vervolg mij route maar kan verder niets meer vinden. Wel worden er nog een 5-tal roepende en fladderende fazantenhanen op de veldkaart ingetekend.

Om 06.10 uur hoor ik de eerste vogel zingen, een merel. Al snel volgen er meer soortgenoten. Een minuut of 10 later hoor ik de eerste zanglijster welke ook snel bijval krijgt van soortgenoten. Om 06.30 uur volgt het eerste winterkoninkje, om 06.35 een roodborst en vlak voor het beëindigen van deze telling om 06.40 uur een pimpelmees.

Waargenomen soorten:

(de merel was de eerste zingende dagvogel)

weiland:

-wilde eend
-kuifeend
-slobeend
-bergeend
-wintertaling

-grauwe gans
-kluut
-kievit
-scholekster

overig:

-houtduif
-ransuil
-blauwe reiger
-tjiftjaf
-zwarte kraai
-merel
-zanglijster
-winterkoning
-roodborst
-pimpelmees

Het weer tijdens deze tocht was uitstekend voor een nachttelling. Onbewolkt tot licht bewolkt weer met een meer dan halfvolle maan als verlichting. Er was weinig wind Z2 / Z3 en met 7^oC was het ook niet echt koud.

Dagverslag 05/04: 06.50 - 10.00 uur

Maandag 5 april is samen met Cor Capello de 2e eerder uitgestelde vroege ochtendronde uitgevoerd. Deze dag begon heel zonnig, waardoor er een behoorlijke zangactiviteit was.

Naarmate de ochtend vorderde nam de bewolking toe en de zangactiviteit af.

(verlaagd waterpeil weiland Noord 1)

Dat de schuif van de stuw was verlaagd was goed te zien. De waterstand in het weiland is inmiddels flink gezakt.

Leuk was de ontmoeting met 2 reebokken die aan het grazen waren op het weiland van het Zuidelijk deel. Zij lieten zich goed bekijken voordat ze zich in de bossen terug trokken.

Een ander opvallend feit van deze telronde was een koolmees die tevoorschijn kwam uit de Steenuilenkast in het Zuidelijk Deel. Als deze vogel deze kast inderdaad wil gaan betrekken leeft hij behoorlijk boven zijn stand.

De tijdens de nachttelling zo alarmerende blauwe reiger werd weer wel in het gebied aangetroffen. Spuurwerk ter plaatse leverde echter niets op. Het lag ook niet werkelijk in de verwachting dat hier blauwe reigers gingen broeden, maar je weet het maar nooit.

Een buizerdnest wat gevonden werd ligt op een wel heel erg onhandige plek en wel direct naast het pad naar het vogelkijkscherm. Het is te hopen dat deze vogel stressbestendig is en niet heeft te lijden onder eventueel bezoek.

Wat ons opvalt is het toegenomen bezoek aan het Bokkegat sinds de laatste inventarisatie van ons in 1999. Iedere keer wordt wel bezoek waargenomen terwijl dit voorheen zeer ongebruikelijk was. Ook nu kwamen we weer verschillende wandelaars tegen.

Jammer was het om vast te moeten stellen dat niet iedereen zich aan de regels kan houden. Deze keer was het een echtpaar met loslopende hond die de regels overtrad.

De overige waargenomen niet-broedvogels van deze telronde zijn:

kleine zilverreiger	1	wintertaling	23
blauwe reiger	1	brandgans	26
aalscholver	2	wulp	2
zwarte ruiter	1	sijs	1
witgat	1		

Het weer op deze teldag was onbewolkt bij aanvang maar vanaf halverwege de telling zwaar bewolkt. Er stond weinig wind, kracht 3, uit zuidwestelijke richting. Met 3°C bij aanvang tot 7°C aan het einde van de inventarisatieronde was het vrij koud voor de tijd van het jaar.

Dagverslag 17/04: 06.00 - 08.45 uur

Zaterdag 17/04 is weer een volledige vroege ochtend bezoek afgelegd. Deze keer was het na zonsopkomst en nadat de mist was opgetrokken stralend zonnig weer en zo goed als windstil. Het inventariseren begon echter met een erg lage temperatuur van 1°C. Op veel plaatsen was het gras berijpt. Ondanks deze lage temperatuur genoten de meest vogels van het prachtige weer getuige de welluidende zangactiviteit.

Als nieuwe zomergast kon de fitis op diverse plaatsen worden ingetekend.

De kleine plevieren zijn nog steeds aanwezig op het weiland en vertonen nu duidelijk baltsgedrag.

Het "struweel" op het weiland van het Noordelijk Deel herbergde minimaal 5 paartjes luid kwetterende kneutjes.

(kleine plevier)

Opvallende afwezige tot nu toe is de grote lijster. Deze soort is op nog geen enkele inventarisatieronde waargenomen en zal dan waarschijnlijk ook niet meer tot de broedvogelbevolking van het Bokkegat behoren.

Ook de heggenmus is tot nu toe slecht vertegenwoordigt.

Overige afwezigen op deze telronde, maar wel aanwezig tijdens eerdere bezoeken waren: grutto, kuifeend, slobbeend, groene specht, ringmus, staartmees en ekster. Mogelijk worden deze soorten tijdens volgende bezoeken weer wel waargenomen en zijn ze bij toeval gemist.

Een eksternest dat eerder bewoond was lijkt voortijdig te zijn verlaten. De laatste telronden worden hier geen eksters meer waargenomen.

Het buizerdnest dat pal naast het pad naar het vogelkijscherm ligt is nog steeds bezet. Beide vogels waren aanwezig en het nest lijkt nu te worden bebroedt.

De grauwe ganzen waren al eerder begonnen met broeden. Vandaag troffen we 4 volwassen exemplaren aan met in totaal 13 zeer jonge kuikens. Tevens werd van deze soort een dood maar volledig intact volwassen exemplaar gevonden. De doodsoorzaak is ons onbekend.

Nieuw op deze ronde was de begrazing door drie paarden op het weiland van het Zuidelijk Deel.

Overige aardige waarnemingen van deze telronde zijn:

-blauwe reiger	2	-witgat	4
-kemphaan	1	-zwarte ruit	2
-wintertaling	8		

Het weer op deze teldag was zeer zonnig na optrekkende mis. Er stond niet of nauwelijks wind, kracht 0 / 1, uit noordwestelijke richting. Met 1°C bij aanvang tot 7°C aan het einde van de inventarisatieronde was het opnieuw koud voor de tijd van het jaar.

Dagverslag 04/05: 05.55 - 08.50 uur

Dinsdag 04/05 is samen met Cor Capello een volledige vroege ochtendtelling uitgevoerd. Deze telling stond eigenlijk gepland op zondag 02/05 maar is vanwege slechte weersomstandigheden (regen en wind) uitgesteld naar vandaag.

Ook op deze morgen waren de telomstandigheden niet optimaal. De temperatuur was vrij laag met zo'n 7°C, maar vooral de vrij harde noorden wind kracht 4 tot 5 maakte het inventarisatiewerk vrij lastig.

De mogelijkheid om deze telronde nog later uit te voeren was onmogelijk omdat daarvoor de tijd ontbrak en daarmee ook het volledige schema in de war gegooid zou worden. Aflassen was ook geen optie omdat deze telronde voor een aantal vogelsoorten de laatste teldag was voor het doen van geldige waarnemingen (o.a. wilde eend en kauw) en daarnaast zou niet meer volledig worden voldaan aan de eisen van het uitvoeren van inventarisatie van BMP-allesoorten.

Ondanks de koude konden er toch weer een aantal nieuwe zomergasten verwelkomd worden. Zo werden op deze telronde voor het eerst tuinfluiters, een kleine karekiet, een braamsluiper en een zomertortel waargenomen.

Een andere opvallende vogel was een FITJAF!! Het betreft een vogel met het uiterlijk van een fitis/tjiftjaf en gebruikt ook de zang van beide soorten door elkaar. De zang houdt dus in het welbekende riedeltje van de fitis van hoog naar laag, maar dan onderbroken door een aantal duidelijke tjiftjaf tonen om dan weer te eindigen met het fitis riedeltje. Hierop waren ook diverse varianten. Ik heb direct na afronden van de telling Mark Hoekstein geïnformeerd en deze heeft deze vogel ook inclusief vreemde zang vast kunnen stellen. Op basis van de overheersende fitiszang en de lichtgekleurde poten is deze vogel als fitis op het telformulier ingevuld.

Het eerder zo uitgedroogde weiland van het Noordelijk Deel is door de regenval van de afgelopen dagen enigszins bekomen. Al is het eigenlijk nog steeds droger dan gewenst. De diepe scheuren in de bodem stonden nu geheel of gedeeltelijk onder water en nieuwe regenval is voor het weiland dan ook zeer gewenst. Na de zomer zal met het waterschap worden bekeken hoe in volgende seizoenen een dergelijke droge periode kan worden overbrugt. Hiervoor zullen de diepere delen nog verder worden uitgediept zodat deze langer water vast kunnen houden in droge periodes.

(picknicktafel)

Tijdens deze inventarisatieronde werd in het Bokkegat een aangelegde picknickplaats ontdekt grenzend aan de zuidzijde van het weiland van het Noordelijk Deel. We hebben direct contact opgenomen met Piet de Keuning van Staatsbosbeheer die hiervan niet op de hoogte was. Hij wist van plannen van een picknickplaats onder aan de dorpsdijk maar deze plek was hem onbekend. Deze picknick plaats zal spoedig door Piet de Keuning worden bezocht om daarna een oordeel over het bestaansrecht van deze plek te kunnen vormen.

Overige waarnemingen:

aalscholver	2	lepelaar	2	groenpootruiter	1
knobbelzwaan	2	blauwe reiger	1	tapuit	1
bontbekplevier	10				

Het weer tijdens deze telronde was half tot zwaar bewolkt met een koude en vrij harde wind (N4 a 5). De temperatuur bij aanvang van de telling was 7°C en bij afronding 8°C.

Dagverslag 15/05: 05.15 - 08.15 uur

Zaterdag 15/05 is weer een volledige vroege ochtendtelling afgewerkt. Samen met Cor Capello waren we om 05.15 uur ter plaatse om nog in de schemering te beginnen met onze ronde.

Boven het weiland trok de grondmist langzaam op naarmate de zon hoger kwam te staan. Het is vandaag zeer fraai, onbewolkt en windstil inventarisatieweer. Het is echter nog steeds te koud voor de tijd van het jaar getuige de licht berijpte ondergrond.

Er is door Staatsbosbeheer besloten om toch gebiedsvreemd water het weiland van het Noordelijk Deel op te laten om zo het drassige karakter van dit gebied te kunnen behouden. Dit heeft direct geresulteerd in een toename van de aantallen watervogels waaronder vandaag een paartje zomertaling en een drietal kleine strandlopers.

Tijdens het inventariseren valt het ons op dat de in eerste instantie zeer hoge zangactiviteit zeer snel afneemt naarmate de ronde vordert. Mogelijk heeft dit te maken gehad met de toch nog al lage temperatuur.

Het gebied ligt er verder prachtig bij en binnenkort zullen landschapsfoto's worden gemaakt welke in dit rapport verwerkt zullen worden.

Eksters zijn tijdens deze ronde weer niet vast gesteld. Ook zwarte kraaien waren maar spaarzaam aanwezig. Mogelijk hebben de soorten te lijden gehad aan vervolging of zijn ze gepredeerd door de havik.

Op de ons reeds bekende 2 plekken werden weer roepende buizerds waargenomen. Overige roofvogels die werden waargenomen zijn een jagende man sperwer (overstekend van Zuidelijk naar Noordelijk Deel) en een opvliegende havik bij het dwarsbosje van het Noordelijk deel. Deze laatste soort was al enige tijd niet meer door ons waargenomen in het Bokkegat.

Aan de driftig voedsel verzamelende grote lijsters valt af te lijden dat deze nu jongen zullen hebben.

Op het weiland van het Noordelijk Deel werden 8 paar grauwe ganzen met in totaal ca. 50 jongen waargenomen.

Naast de vaste bewoners van het Bokkegat werden er tijdens deze inventarisatie ronde nog een aantal aardige waarnemingen gedaan op het weiland van het Noordelijk Deel.

-zomertaling	1paar	-zwarte ruiter	1
-krakeend	1paar	-blauwe reiger	1
-bontbekplevier	3	-aalscholver	5
-kleine strandloper	3	-brandgans	38
-overloper	1		

(krakeend)

Het weer tijdens deze telronde was bijna perfect; na optrekkende mist helder en zonnig, later wat sluierbewolking en windstil. Alleen de temperatuur liet het wat afweten met 5°C bij aanvang en 10°C bij het beëindigen van de inventarisatieronde.

Dagverslag flitsbezoek 19/05: 14.00 - 15.00 uur

Op woensdagmiddag 19 mei is een korte ronde door het Bokkegat gedaan om foto's van het gebied te maken om in dit rapport te kunnen verwerken.

Tijdens dit korte bezoek konden toch nog een aantal leuke waarnemingen worden gedaan.

-koekoek	roepend vanuit het dwarsbos en omgeving
-grote lijster	voedsel zoekend in het weiland van het Zuidelijk deel
-bosrietzangers	de eerste 3 exemplaren van dit jaar werden gehoord in het westelijk deel van de singel van Noord-2 in de omgeving van het windmolentje
-staartmees	2 exemplaren druk voedsel zoekend in de tuin van de boerderij van Noord-2
-buizerd	4 vogels, eerst op verschillende plaatsen aanwezig, later samen cirkelend en roepend op de scheiding tussen Noord-1 en Noord-2
-boomvalk	2 exemplaren rustig cirkelend aan de oostzijde van het midden van Noord-2

(Uitloper van weiland Noord-1)

Dagverslag flitsbezoek 22/05: 09.45 - 12.00 uur

Zaterdag 22 mei is een kort bezoek aan het Bokkegat gebracht. Ik was uitgenodigd om samen met Piet de Keuning (Staatsbosbeheer), Wannes Castelijns (VWG-de Bevelanden / Roofvogelwerkgoep zeeland) en Johan Giglot (VWG-de Bevelanden) een nestcontrole te doen van het buizerdnest dat pal naast het vogelkijkscherm is gelegen. Wannes Castelijns is naar het nest geklommen en kon 3 jongen met een leeftijd van 1,5 a 2 weken oud vast stellen. Op het nest werden o.a. de resten van een volwassen vrouw Wilde eend aangetroffen.

Aansluitend aan de nestcontrole heb ik nog enkele gebiedsfoto's gemaakt voor dit rapport.

Tijdens dit korte bezoek werden ook nog een aantal aardige waarnemingen gedaan:

-grote bonte specht	1	-bosrietzanger	3
-koekoek	1	-kluut	4
-slobeend	3	-oeverloper	1
-bontbekplevier	10	-kleine plevier	1

Dagverslag 29/05: 05.15 - 08.25 uur

Zaterdag 29 mei is samen met Cor het 6^e ochtendbezoek van de broedvogelinventarisatie afgewerkt. Deze keer kon er onder zeer gunstige omstandigheden worden geteld, dus weinig wind, vrij zonnig en een vrij aangename temperatuur.

Er werden dan ook aardige resultaten behaald. Deze keer werd voor het eerst dit seizoen de wielewaal gehoord (1 x gezien) en dan nog wel op 2 verschillende plaatsen. Ook werd de eerste (zingende) grauwe vliegenvanger genoteerd. Een verassing was een wegluchtende waterral. Deze soort is door ons nog niet eerder in het Bokkegat waargenomen.

Ook waren er enkele teleurstellingen. De aanwezige kluten zijn nog steeds niet tot broeden over gegaan en het is sterk de vraag of dit nog gaat gebeuren aangezien ze elders nu al met jongen rond lopen.

Tureluurs waren ook niet meer aanwezig, net als de graspieper en ekster. Van de slobbeend werd nog slechts 1 mannetje waargenomen.

De heggenmussen zijn erg stil dit seizoen en het is dan ook afwachten hoeveel territoria er aan het eind van het seizoen kunnen worden genoteerd. Bij de bosrietzangers lijkt de verspreiding zich te beperken tot het Noordelijk deel, terwijl bij eerdere inventarisatie juist veel waarnemingen werden gedaan in het Zuidelijk deel.

Nieuw deze ronde was de begrazing van het weiland van het Noordelijk deel door 9 koeien welke ons gedurende ons bezoek aan dit deel op de voet bleven volgen.

(het weiland wordt sinds kort begraasd door koeien)

Overige waarnemingen van deze telronde zijn:

-grutto 4 -aalscholver 1

De dag begon vrij zonnig met weinig wind (W2) en 8^oC. Gedurende de ronde kwam er iets meer bewolking en eindigde licht bewolkt met 13^oC en een westen wind met kracht 3 a 4.

Dagverslag 05/06: 02.50 - 04.30 uur

Zaterdag 05/06 is samen met Cor Capello het 2^e nachtbezoek afgewerkt. Om 02.50 uur waren we ter plaatse en begonnen we aan deze nachtelijke tocht. Er stond geen of nauwelijks wind en er was een half volle maan als verlichting. Dat dit niet veel was bleek al spoedig toen we langs een bosrand liepen en het maanlicht hierdoor werd geblokkeerd. Heel voorzichtig vervolgden we onze route.

Het is erg stil qua vogels in de nacht. Vele kikkers kwaakten er lustig op los zodat er geen sprake was van absolute stilte.

De eerste ook nachttactieve vogel die we hoorden was een kleine karekiet die rustig zijn liedje zong. Tijdens deze nachtelijke tocht zijn we nog enkele moerasvogels tegen gekomen; 3 x kleine karekiet, 6 x bosrietzanger en 1 x net buiten het inventarisatiegebied aan de noordoost zijde 1 rietzanger.

(groene kikker)

De eerste waarneming die voor de broedvogelinventarisatie van belang is, was een roepende ransuil is het dwarbosje (baltstroep). Deze of mogelijk een andere ransuil werd later nog waargenomen (contactroep) bij het struweelgedeelte van het weiland van het noordelijk deel.

Overige waarnemingen werden voor dit onderzoek niet gedaan.

Een 4-tal vleermuizen werden jagend waargenomen bij de boerderij van Noord 2.

Tegen het einde van deze inventarisatieronde werden de eerste dagactieve vogels wakker. Een erg vroege zanglijster hoorden we al om 03.55 uur. Voor de volgende zangwaarneming moesten we wachten tot 04.20 uur; een roodborst. Daarna om 04.25 uur de eerste merel en 5 minuten later om 04.30 uur bij het afronden van dit nachtbezoek de eerste winterkoning.

Het weer tijdens deze nachtelijke inventarisatieronde was zeer gunstig. Het was onbewolkt met op een paar plaatsen een beetje grondmist en bijna windstil (NO 0 - 1). Ook de temperatuur was goed met 14⁰C bij aanvang en 13⁰C bij beëindiging van het bezoek.

Dagverslag 05/06: 04.45 - 07.45 uur

Nadat Cor Capello en ik eerst al een nachtelijke inventarisatieronde hadden uitgevoerd was het even wachten voordat we zo'n half uur voor zonsopkomst met de vroege ochtendtelling konden gaan beginnen. Om 04.45 uur, een kwartier eerder dan aanvankelijk was gepland, zijn we aan deze ronde begonnen.

In eerste instantie was er, mede door het aangename weer, veel zangactiviteit waarneembaar. Deze nam echter snel ook weer snel af. Dit zal het gevolg zijn van het nu reeds ver gevorderde broedseizoen. Een aantal soorten heeft inmiddels uitgevlogen jongen (mezensoorten, merel, zanglijster en grasmus) waardoor het verdedigen van territoriumgrenzen een lagere prioriteit heeft voor deze soorten.

Opvallend was het relatief grote aantal zingende kleine karekieten (totaal 8 exemplaren).

Door plukresten van een volwassen bergeend, 2 x een volwassen fazanten hen en 2 x een volwassen wilde eend lijkt het erop dat de havik nog steeds in het Bokkegat actief is. We hebben deze vogel echter niet waar kunnen nemen en een nest is tot op heden ook nog niet gevonden.

Op het weiland waren veel kluten (10) en bontbekplevieren (16) aanwezig. Van de kluut kon zelfs 1 zeker broedgeval worden genoteerd. Er werd een nest gevonden en we hebben de broedende vogel de eieren zien keren. Mogelijk volgen andere kluten paren en de bontbekplevieren later nog.

Voor een aantal vogelsoorten is het inventariseren met deze telronde afgerond. Zo kan nu voor de meerkoet, waterhoen, scholekster, kluut, tureluur en ringmus de balans worden opgemaakt.

Op exact dezelfde plaats als tijdens de vorige inventarisatie ronde, werden net buiten het Bokkegat wederom 2 damherten gezien. Zij deden zich in de aan het Bokkegat grenzende boomgaard te goed aan de bladknoppen van de fruitbomen.

(damherten)

Overige waarnemingen:

-Canadese gans	17 (overvliegend)
- grauwe gans x Canadese gans	1 (overvliegen met groep Canadese ganzen)
-blauwe reiger	1 (overvliegend)
-staartmees	4 + 12 uitgevlogen jongen

Het weer tijdens deze inventarisatieronde was perfect. Het was zonnig met weinig wind (NO 1 - 2). Met 13°C bij aanvang en 17°C bij afronding van de telling was ook de temperatuur aangenaam.

Dagverslag 19/06: 04.45 - 07.30 uur

Zaterdag 19/06 is samen met Cor Capello de op één na laatste inventarisatieronde van het Bokkegat afgewerkt. Helaas moest deze telling onder niet echt gunstige omstandigheden worden uitgevoerd. Het was te koud, te winderig en af en toe hadden we te maken met lichte (mot)regen.

Ondanks deze wat tegenvallende telomstandigheden konden van een aantal soorten nog flink wat geldige waarnemingen op de veldkaart worden ingetekend.

Tijdens deze bezoekeronde werden een aantal vreemde zaken vast gesteld:

- een wandelroute is uitgezet met kartonnen pijlen welke met spijkers aan bomen waren bevestigd. Het bevestigen van deze pijlen was eigenlijk overbodig omdat deze exact dezelfde route volgen van de het in het Bokkegat gelegen en gemarkeerde wandelpad.
- op een plek in het bos werd een partij nog niet afgestoken vuurwerk gevonden. Dit is iets waar we natuurlijk niet op zitten te wachten in het Bokkegat en daarom hebben we het vuurwerk meegenomen en weg gegooid.
- door de aanhoudende droogte is het waterpeil in het weiland opnieuw erg laag en zal in de gaten moeten worden gehouden om te voorkomen dat het weiland helemaal droog komt te staan.

(kluut op nest)

Op het weiland van Noord 1 werden 11 broedende kluten geteld. Deze zijn direct op een extra veldkaart ingetekend

Met deze telronde is voor veel vogelsoorten het veldwerk van het broedvogelonderzoek afgerond en kunnen de soortkaarten worden uitgewerkt.

Op 3 juli zal de laatste afrondende inventarisatie plaats vinden.

Overige waarnemingen:

-brandgans	2	staartmees	2
-zwarte ruiter	1	witgat	1
-blauwe reiger	1	aalscholver (overvliegend)	1

Het weer tijdens deze telronde was niet erg gunstig. Wederom was het vrij koud met 12⁰C bij aanvang en 10⁰C bij afronding van de inventarisatie. Een NW wind met kracht 4 was hard en lastig om goed te kunnen luisteren. Verder was het zwaar bewolkt met af en toe een licht (mot)regen buitje.

Dagverslag 03/07: 05.05 - 08.00 uur

Zaterdag 03/07 is samen met Cor Capello de laatste broedvogelinventarisatie ronde van het Bokkegat uitgevoerd.

Tijdens het inventariseren van het Zuidelijk Deel hoorden we duidelijk een ransuilen jong bedelen om voedsel. Hiermee is de soort direct bevestigd voor dit broedseizoen.

Op het weiland van Noord 2 zagen we een jonge nog niet vliegvlugge buizerd van ons weglopen. Alarmerende oudervogels cirkelden boven ons hoofd. Dit jong heeft waarschijnlijk net te vroeg het nest verlaten maar indien de ouders het jong blijven beschermen en voeren kan deze het nog best gaan redden. Dit jong hoorde niet bij het nest van Noord 1 omdat ook daar beide oudervogels nog aanwezig waren. Dit betekent dus minimaal 2 broedsels voor het Bokkegat in 2010.

Nieuw tijdens deze telling was een recent aangelegde loopbrug welke aan het einde van het wandelpad aan de oostzijde van Noord 1 de sloot over steekt. Indien de aan het Bokkegat grenzende sloot wordt doorgetrokken tot de brede noordelijk gelegen sloot wordt het fietsers en motoren vrijwel onmogelijk gemaakt om hier het Bokkegat nog te verlaten en/of te betreden.

In het noordoostelijke bos van Noord 1 werd een zingende spotvogel waargenomen. Dit was voor ons de eerste en enige waarneming van spotvogels in het Bokkegat dit jaar.

Het normaal drassige weiland van Noord1 staat op dit moment zo goed als droog. Er waren nog minimaal 4 paar kluten aanwezig waarvan 1 paar inmiddels 4 jongen heeft.

(het weiland van Noord 1 staat nu helemaal droog)

Gedurende de gehele inventarisatie ronde waren op diverse plekken (gemengde) groepen mezen aanwezig. De groepen bestonden uit vooral kool- en pimpelmezen met hun uitgevlogen jongen. Op de meest zuidoostelijk punt van Noord 2 werden in zo'n groep minimaal 30 staartmezen waargenomen.

Opvallend deze telronde was het volledig ontbreken van kraaiachtigen in het Bokkegat. Ook werd er deze telronde geen enkele bosrietzanger meer gehoord, terwijl er op 10 plaatsen zingende kleine karekieten werden waargenomen.

Overige waarnemingen:

gauwe gans:	5	blauwe reiger:	3
lepelaar:	2	aalscholver:	1 (overvliegend)
grote lijster:	1	turkse tortel:	1 (overvliegend)

Het weer tijdens deze inventarisatie ronde was uitstekend. Bij aanvang van de telling was het onbewolkt met enige grondmist en onweer op afstand. Er stond nauwelijks wind (NW 1 / 2) en met 18°C was het lekker qua temperatuur. Tijdens de inventarisatie werd het langzaam meer bewolkt zodat het bij beëindigen van de telling half tot zwaar bewolkt was met nog steeds nauwelijks wind en inmiddels 22°C.

Dankwoord:

In de eerste plaats wil ik mijn vrouw Mieke en mijn kinderen Priscilla, Niels en Ilona bedanken. Zij hebben mij immers vele uren moeten missen, zowel tijdens het veld- als tijdens bureauwerk. Als zij niet al die tijd achter mij hadden gestaan was dit project zonder twijfel gedoemd geweest te mislukken.

Ook gaat mijn dank uit naar Cor Capello, welke mij tijdens de meeste telronden heeft vergezeld en zodoende voor een extra paar ogen en oren heeft gezorgd.

Daarnaast wil ik bedanken de VWG-de Bevelanden en in het bijzonder Mark Hoekstein. Door het warme onthaal van deze groep mensen was snel mijn laatste twijfel over het al dan niet uitvoeren van deze inventarisatie verdwenen. Mark Hoekstein was de eerste persoon van deze groep die ik tegen kwam en na een kort gesprek in het veld was het deze ontmoeting die mij heeft aangezet de draad weer volledig op te pakken.

Staats Bosbeheer heeft mij in de persoon van Piet de Keuning geholpen aan digitaal kaartmateriaal van het Bokkegat. Ook werd een vergunning verleend voor het betreden van het gebied. Zonder bovenstaande was het niet mogelijk geweest om een gedegen broedvogelinventarisatie uit te voeren. Daarnaast heeft Piet de Keuning mij ook regelmatig geholpen met vragen betreffende het Bokkegat e.d. Een origineel beplantingsplan van het Bokkegat is hier een voorbeeld van. Hierdoor is een nog gedetailleerdere gebiedsbeschrijving mogelijk geworden. Piet, hartelijk dank voor al je steun.

Jaap Woets van de plantenwerkgroep van de KNNV heeft geholpen met het determineren van de voor mij lastiger soorten struiken en bomen. Jaap, ook jij wordt hiervoor bedankt.

Bureau Waardenburg heeft mij toestemming gegeven om de gegevens van de broedvogelinventarisatie van het Bokkegat van 2004 te mogen gebruiken in dit rapport. Hierdoor is het beter mogelijk om aantals ontwikkelingen te volgen van de verschillende soorten dan wanneer er terug gevallen had moeten worden op de laatste inventarisatie van 1999.

SOVON heeft mij geholpen door een vernieuwde handleiding van broedvogelmonitoring toe te sturen en mij toegang te verschaffen tot oude telresultaten. Hierdoor is deze broedvogeltelling uitgevoerd volgens de huidige norm.

Gebruikte literatuur:

-van Dijk A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

-Archief Milieukarteringen Provincie Zeeland, basisgegevens broedvogelinventarisaties Wissenkerkepolder 1984.

-Minnaar E., van der Vliet G., 1997, KNNV mededeling no. 1, Broedvogelinventarisatie Bokkegat 1997.

-Minnaar E., 1998, KNNV mededeling no. 7, Broedvogelinventarisatie 1998.

-Minnaar E. 1999, eigen database bestand broedvogelinventarisatie Bokkegat 1999.

-Arts, F.A., M.S.J. Hoekstein, L.S.A. Anema & H.A.M. Prinsen 2004. Broedvogels van Staatsbosbeheer terreinen in de provincie Zeeland in 2004. Terrein: Bokkegat, Noord-Beveland. Bureau Waardenburg rapport nr. 04-272, Culemborg.

